

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

OTRDIENA, 2013. GADA 12. NOVEMBRIS ● Nr. 84 (8355) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,55 (0,78 EUR)

**Ko labu
sola valsts 2014.
gada budžets**

2. lappusē

**Riebiņu un
Aglonas novada
ziņas**

4. lappusē

**Izstādē
ķirbji un
ķirbiši**

7. lappusē

**NENOKAVĒJIET!
TURPINĀS
PRESES
ABONĒŠANA
2014. GADAM**

Godināja Latvijas brīvības cīnītāju piemiņu

● Piemiņas pasākums Latvijas brīvības cīnītājiem pie Baltā krusta Vārkavā.

Ar daudziem un dažādiem svinīgiem pasākumiem, kas veltīti Latvijas brīvības cīņu dalībniekiem, aizvadīta Lāčplēša diena, ko ciemos, pilsētās un galvaspilsētā Rīgā atzīmēja vakardien, 11. novembrī. Daudzviet Lāčplēša dienai un Latvijas Republikas proklamēšanas 95. gadadienai, ko svinēs 18. novembrī, veltīti vairāki patriotiski pasākumi ar vienojošu nosaukumu — Tēvzemes nedēļa.

Vārkavas novadā Tēvzemes nedēļa tika ievadīta 8. novembrī ar Latvijas brīvības cīnītājiem veltītu atceres pasākumu pie Baltā krusta Vārkavas pagastā. Ar svecitēm rokās gājienā pie Baltā krusta ieradās Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljona pārstāvji, jaunsargi no Vārkavas vidusskolas, skolēni, pašvaldības iestāžu pārstāvji, vietējie iedzīvotāji. Pasākumu, ko rīkoja Vārkavas novadpētniecības muzejs un vietēja bibliotēka, ar atskatu vēsturē atklāja

muzeja vadītāja Elvira Āboliņa. Klātesošos uzrunāja novada domes priekšsēdētāja Anita Brakovska. Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljona virsleitnants Viktors Vjaksē novada zemessargiem Dzintaram Cimdiņam, Raimondam Cimdiņam, Ivaram Gailumam un Jānim Cepurniekam pasniedza zemessardzes 20 gadu izdienas zīmes. Izskanēja zemessargu raidītās zāles. Savukārt 14 jaunieši no Vārkavas vidusskolas saņēma jaunsargu apliecības.

Pasākumu kuplināja folkloras kopas «Vecvārkava» un Vārkavas vidusskolas vokālā ansambļa uzstāšanās.

Baltais krusts Vārkavas novadā ir vieta, kur savulaik apbedīti gan nacistiskā, gan komunistiskā režīma upuri. Tagad pie tā tiek pieminēti brīvības cīnītāji un atzīmēta Lāčplēša diena.

Svinīgā noskaņojumā novadā aizvadīts arī 11. novembris. Atceres stundas notika visos novada lielākajos

ciematos — Rimicānos, Arendolē, Vārkavā, Vanagos, Vecvārkavā. Pie domes administratīvā centra ēkas skanēja patriotisku dziesmu un domes darbinieku ierunātās dzejas ieraksti. Notika videofilmas par latviešu strēlnieku gaitām demonstrēšana.

Sonedēļ paredzēti arī vairāki citi Latvijas dzimšanas dienai veltīti pasākumi. Vārkavas vidusskolas parlaments aicina piedalīties akcijā «Izgaismosim Vārkavas novadu valsts svētkos!» un 18. novembrī pulksten 17.00 degošās svečītes nolikt pie Vārkavas baznīcas, Lazdānu un Vārkavas kapos, Lielajos Stradišķos pie komunistiskā terora upuru pieminekļa, Vanagos pie piemiņas plāksnes Antonam Juhņevičam, Vārkavā pie Baltā krusta, Arendolē pie upura Jāņa Babra pieminekļa, uz tilta Vecvārkavā un citās nozīmīgās vietās.

L.Rancāne

ZIŅAS

Ar ražotāju noslēgts līgums par siltuma un karstā ūdens piegādi

Oktoobra nogales sēdē domes deputāti lēma par trīspusēju līgumu slēgšanu starp akciju sabiedrību «Preiļu siers», SIA «Preiļu saimnieks» un Preiļu novada domi par siltumenerģijas un karstā ūdens pārdošanu.

Kā skaidro Preiļu novada domes lietvedības pārzine Jolanta Rubine, jauns līgums slēgts sakarā ar SIA «Preiļu saimnieks» īstenotā Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta «Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Preiļos, otrā kārtā» realizēšanu, kura rezultātā SIA «Preiļu saimnieks» sniegto pakalpojumu grozs palielinājies, nodrošinot siera rūpnīcas mikrorajona iedzīvotājiem ūdens padeves un kanalizācijas pakalpojumus.

Saskaņā ar jauno līgumu akciju sabiedrība «Preiļu siers» apņemas pārdot un piegādāt SIA «Preiļu saimnieks» siltumenerģiju, kā arī veikt karstā ūdens uzsildīšanu.

Norēķinu kārtība saglabāsies tāda pati kā līdz šim — siera rūpnīcas dzīvojamu māju dzīvokļu īpašnieki un irnieki par saņemtajiem pakalpojumiem maksās SIA «Preiļu saimnieks» saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātajām cenām, savukārt SIA «Preiļu saimnieks» norēķināsies ar autonomo ražotāju a/s «Preiļu siers».

Līgumā noteiktās cenas būs spēkā līdz brīdim, kamēr līgumslēdzējpusēs nebūs vienojušās par cenu izmaiņām vai līdz brīdim, kad mainīsies Sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātā cena.

Līgums noslēgts līdz 2019. gada 30. septembrim.

Sociālo darbinieku dienā tikšanās ar pašvaldības deputātiem un diskusija

Jau vairāk nekā desmit gadus Latvijā novembra otrajā otrdienā tiek atzīmēta Sociālo darbinieku diena. Šogad tā iekrit 12. novembrī. Preiļu novada sociālā dienesta vadītāja Diāna Vucāne «Novadniekam» pastāstīja, ka Sociālo darbinieku dienu atzīmēs, no pulksten 13.00 rīkojot atvērto durvju dienu pašvaldības deputātiem un aicinot viņus plašāk iepazīt dienesta darbu, kā arī kopumā sociālās jomas problēmas novadā. Dienas kārtībā pulksten 14.00 paredzēta arī apaļā galda diskusija, kuras laikā tiks pievērsta uzmanība pašlaik svarīgākajiem šīs nozares jautājumiem saistībā ar budžeta veidošanu nākamajam gadam, iespējām veikt izmaiņas pastāvošajos saistošajos noteikumos par sociālo palīdzību iedzīvotājiem un citām aktualitātēm.

Neraugoties uz profesionālajiem svētkiem, sociālais dienests 12. novembrī darbosies kā ik dienu, visi darbinieki būs savās vietās, un klientiem būs pieejami ierastie pakalpojumi, atgādināja Diāna Vucāne.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Ušakovs nomaina Urbanoviču "Saskaņas" vadītāja amata

Par partijas "Saskaņa" valdes priekšsēdētāju 9. novembrī partijas kongresā tika ievēlēts "Saskaņas centra" līderis Nils Ušakovs. Līdz šim partijas vadītājs bija Jānis Urbanovičs. Viņš rosināja par SC valdes priekšsēdētāju ievēlēt Ušakovu, norādot, ka viņš ir partijas seja un viņam būtu arī vairāk jānodarbojas ar partijas ikdienas rūpēm. Savukārt Urbanovičs tika ievēlēts par valdes priekšsēdētāja vietnieku. SC valde tika ievēlēta Valērijs Agešins, Sergejs Dolgopolovs, Vitālijs Azarevičs, Ivans Ribakovs, Oļegs Agafonovs, Marjana Ivanova-Jevsejeva, Igors Pimenovs, Boriss Čilevičs, Maksims Tolstojs, Aleksandrs Sakovskis, Mihails Kameneckis, Aivars Bergers, Andrejs Elksniņš, Elizabete Krivcova, Sergejs Mirskis, Sergejs Potapkins, Ivans Zariņš un Vitālijs Orlovs. Kongresā diskutēts par partijas nākotni un attīstību kontekstā ar nākamgad paredzētajām vēlēšanām — gan Eiropas Parlamenta, gan Saeimas vēlēšanām.

Izmaksāto uzturlīdzekļu apmērs šogad veido vairāk nekā 9 miljonus latu

Izmaksāto uzturlīdzekļu apmērs no šī gada 1. janvāra līdz 31. oktobrim ir 9 183 320 latu, savukārt no parādniekiem regresa kārtībā atgūtais parāds līdz 31. oktobrim ir 1 236 785 lati, aģentūru LETA informēja Tieslietu ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste Sigita Vasiljeva. Tikmēr uzturlīdzekļu parādnieku skaits uz 31. oktobri ir 26 719. Savukārt kopējais nedzēstais uzturlīdzekļu parāds uz 30. septembri ir 68 398 398 lati, tajā skaitā 57 893 058 latu veido pamatparāds par izmaksātajiem uzturlīdzekļiem, bet 10 505 339 latu ir aprēķinātie likumiskie %. Atgūtais uzturlīdzekļu parāds pērn ir bijis 1 435 829 lati, tikmēr izmaksātie līdzekļi 2012. gadā bijuši 8 884 738 lati. Kā ziņots, no 2014. gada izmaksājamo uzturlīdzekļu apmērs tiks palielināts par 15 latiem katrā vecuma grupā, paredz Saeimas galīgajā lasījumā pieņemtie likuma grozījumi. No nākamā gada par bērnu no viņa piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai Uzturlīdzekļu garantiju fonds izmaksās uzturlīdzekļus 50 latu apmērā līdzšinējo 35 latu vietā. Savukārt par bērnu vecumā no septiņiem līdz 18 gadiem uzturlīdzekļi tiks izmaksāti 55 latu apmērā līdzšinējo 40 latu vietā. Uzturlīdzekļu garantiju fonds nodrošina uzturlīdzekļu izmaksu bērniem, ja viens no vecākiem tos nemaksā un uzturlīdzekļu piedziņa no viņa nav iespējama.

VARAM Rīgas domei uzdod atcelt normu par diferencētu biļešu cenu sabiedriskajā transportā

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) ir izvērtējusi Rīgas domes pieņemtos saistošos noteikumus par diferencētām biļešu cenām Rīgas sabiedriskajā transportā un nolēmusi prasīt pašvaldībai šo normu atcelt, aģentūru LETA informēja ministra Edmunda Sprūža (RP) preses sekretāre Maija Pētermane. "Nav valstiski pareizi vienas pašvaldības transporta uzņēmuma budžeta problēmas risināt uz citu pašvaldību un visas valsts iedzīvotāju rēķina," paudis Sprūžs, piebilstot, ka Rīgas domes iecerei būs negatīvas sekas arī uz pašvaldību finansēšanas sistēmu kopumā. VARAM juristi, iesaistot arī citu institūciju speciālistus, secinājuši, ka Rīgas domes noteiktā diferencētā maksa par sabiedrisko transportu neatbilst vienlīdzības principam un rada neattiecināmu diskrimināciju. Atzinumā norādīts uz virkni likumu un Satversmes pantu, kā arī starptautisko tiesību normu, ar kuriem Rīgas domes sagatavotie noteikumi ir pretrunā. Arī Eiropas Savienības tiesas spriedums līdzīgā jautājumā secina, ka ekonomiski apsvērumi nevar būt par pamatu, lai nostādītu labvēlīgākā situācijā kādas teritorijas iedzīvotājus. Vēl viens no aspektiem, uz ko norāda juristi, saistīts ar Rīgas kā galvaspilsētas statusu un attiecīgi pilsētā esošajam valsts iestādēm, ārstniecības un sociālo pakalpojumu centriem un uzņēmumiem. Šo iemeslu dēļ iedzīvotājiem no citām pašvaldībām Rīgu jāapmeklē ne tikai darba, bet arī daudzu citu iemeslu dēļ.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
žurnālistiem — 65307058, mob. t. 22079178.
Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Nevērtējiet savu dienu pēc ievāktās ražas, bet pēc iedēstīto
koku daudzuma /Roberts Lūiss Stivensons/*

Cik kurš saņems?

**Pirms dažām dienām Saeima
beidzot pieņēma nākamā gada
valsts budžetu. Tas paredz
dažādas izmaiņas, kas mainīs
gandrīz ikvienu ienākumus.**

Būs izdevīgāk laist pasaulē pēcnācēju

Lielākie ieguvēji no pieņemtā nākamā gada budžeta būs mazu bērnu vecāki jeb precizāk — tie, kam bērni dzimis nākamā gada otrajā pusē, TVNET pastāstīja Swedbank Privātpersonu finanšu institūta direktore Latvijā Adriāna Kauliņa. Jaunajām māmiņām algota darba ienākumu zudums tiks dašni kompensēts laikā līdz bērna 1,5 gadu vecumam.

Valstī vidējo algu 503 latus pelnošā māmiņa bez apgādājamiem nākamgad algā uz rokas saņems 355 latus. Savukārt, dodoties bērna kopšanas atvaļinājumā un izvēloties saņemt lielāko daļu bērnu pabalstu līdz bērna gada vecumam, saņems aptuveni 422 latus mēnesī līdz bērna gada vecumam un 120 latus laika posmā no gada līdz pusotram. Bet, izvēloties pabalstu izmaksas laiku līdz bērna pusotra gada vecumam, — aptuveni 340 latus mēnesī. Patreiz 503 latus pelnošā nestrādājoša māmiņa vecāku pabalstā saņems 352 latus līdz bērna gada vecumam un 100 latus laika posmā no gada līdz pusotram.

Nozīmīga izmaiņa ir iespēja jaunajām māmiņām pabalstu saņemšanas laikā arī strādāt, mazinot ģimenes atkarību no pabalsta summām. Jo īpaši nozīmīgi tas būs tām jaunajām māmiņām, kas nav maksājušas sociālo nodokli un saņems tikai bērna kopšanas pabalstu 120 latu apmērā.

Prezidents norāda uz Imigrācijas likuma grozījumu pretrunīgumu un atgriež tos Saeimā

9. novembrī Valsts prezidents Andris Bērziņš nosūtīja vēstuli Saeimas priekšsēdētājam Solvitai Āboltiņai, kurā, pamatojoties uz Satversmes 71. pantu, prasa Imigrācijas likuma grozījumu otrreizēju caurlūkošanu. Bērziņš, izklāstot argumentus par labu likuma otrreizējai caurlūkošanai, akcentē atsevišķu likumā veikto grozījumu pretrunīgumu, tādējādi pēc būtības zaudējot šādu grozījumu veikšanas jēgu.

Valsts prezidents uzskata, ka nav skaidrs, kādā veidā kvotu sistēma, kas attiecināta tikai uz darījumiem ar nekustamo īpašumu, nodrošinās nekustamā īpašuma cenu kāpuma samazinājumu, ja tajā pašā laikā termiņuzturēšanās atļauju varēs saņemt neierobežots skaits ārzemnieku, veicot maksājumu valsts budžetā, un šim personām nebūs šķēršļu iegādāties nekustamo īpašumu Latvijā.

Proti, grozījumi, kas paredz termiņuzturēšanās atļaujas piešķiršanu, ja ārzemnieks veicis maksājumu valsts budžetā, ir pretrunā minētajai kvotu sistēmai, kuras viens no mērķiem esot ierobežot personu skaitu, kuras vēlas iegūt termiņuzturēšanās atļaujas. «Šādā situācijā kvotu sistēmas ieviešana nesasniedz izvirzīto mērķi un nav uzskatāma par atbilstošu tiesisko mehānismu nekustamā īpašuma tirgus cenu regulēšanā,» atzīst Valsts prezidents, savā vēstulē arī norādot, ka likuma anotācija ir pretrunā ar vairākiem pētījumiem, kuros vērtēta Latvijas ārvalstu investoru finanšu līdzekļu piesaistes programmas ietekme uz Latvijas tautsaimniecību. Tajos norādīts, ka eko-

Minimālie ienākumi nedaudz palielināsies

Pēc institūta speciālistu aprēķiniem, otri lielākie ieguvēji ir minimālās algas pelnošie. Minimālās algas palielināšana no 200 uz 225 Ls šīs algu kategorijas saņēmēju reālos ienākumus ietekmēs lielākā mērā nekā jebkurš cits apstiprinātais nodokļu risinājums. Proti, nākamgad minimālās algas saņēmēja maciņā ierīpos papildu 19,69 Ls, no tiem aptuveni 17 lati ir efekts no minimālās algas pacelšanas. Līdz ar šo soli minimālā bruto alga Latvijā ir pārcelta Igaunijas līmeni, kas ir 320 EUR (225 Ls), un vairs nav zemākā Baltijā.

Paaugstināts atvieglojums par apgādājamiem

Divu bērnu ģimenei, kur vecāki pelna valstī vidējās algas — šobrīd 503 latus, ienākumi no algota darba nākamgad pieaugs par 25 latiem mēnesī, lielākoties pateicoties tam, ka nozīmīgi tiek paaugstināts atvieglojums par apgādājamiem līdz 116 Ls mēnesī.

Kopējais 116 latu atvieglojums nozīmē 27,84 latu ikmēneša ieguvumu — šāda summa jau teju sedz Rīgas pašvaldības bērnu darbu ēdināšanas mēneša izmaksas. Atvieglojumi par apgādājamiem no nākamā gada Latvijā būs augstākie Baltijā.

Kā klāsies visvairāk nabadzībai pakļautajiem?

Kauliņa arī norādīja — palūkojoties uz nabadzības riskam visvairāk pakļautajām sabiedrības grupām, šo pašu 503 latu vidējo algu pelnošajam pirmspensijas vecuma strādājošajam bez apgādājamiem ienākumi uz nodokļu samazināšanas rēķina pieaugs par 1,1%

jeb par 3,83 latiem. Neapliekamā minimuma paaugstināšana no 45 uz 53 latiem dos 1,92 latu pieaugumu, bet sociālā nodokļa pusprocenta samazinājums vēl tik pat daudz.

Vientuļajiem vidējo algu pelnošajiem vecākiem ienākumi palielināsies par nepilniem 4 latiem, pateicoties sociālā nodokļa likmes samazinājumam un neapliekamā minimuma pieaugumam, un par 8,64 latiem par katru bērnu.

15 latus vairāk uzturlīdzekļu pabalstā par katru bērnu saņems vientuļās mātes vai tēvi, kuru partneris nemaksā alimentus. Ar līdzīgu algotā darba ienākumu pieauguma sakarību var rēķināties daudz bērnu ģimenes, ja vien viņu algas lielums nebūs šķērslis atvieglojumu saņemšanai pilnā mērā.

Proti, vidējo algu pelnošais var pilnā mērā iegūt nodokļu atvieglojumus par 3 bērniem, bet, piemēram, strādājošais ar 350 latu algu uz papīra — vairs tikai par diviem. Daudz bērnu ģimenēm, teļsim, vidējo algu pelnošajiem vecākiem ar 3 bērniem, ienākumi no algota darba pieaugs par 34 latiem mēnesī.

Par pensionāru ienākumiem pagaidām vēl nav skaidrs

Patlaban nav iespējams precīzi aprēķināt, kā nākamgad mainīsies pensionāru ienākumi. Saskaņā ar LM sniegto informāciju, pagaidām pāragri spriest, ar kādu summu nākamgad varēs rēķināties pensionāri.

Līdz nākamā gada rudenim, kad sagaidāma nākamā pensiju indeksācija, tiks apspriesti pensiju indeksācijas koeficienti, saņēmēju ienākumu lielums un citi aspekti, tāpēc pagaidām konkrētības nav.

Kā ziņots, Saeima 31. oktobrī galīgajā lasījumā pieņēma Imigrācijas likuma grozījumus, apstiprinot koalīcijas panākto kompromisu termiņuzturēšanās atļauju jautājumā. Likumā noteikts, ka ārzemniekam ir tiesības pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju uz ne vairāk kā pieciem gadiem, ja viņš valsts budžetā ir veicis iemaksu 50 000 eiro (35 140 latu). Saeimas Juridiskais birojs iepriekš bija norādījis, ka šī norma faktiski nozīmē «ierobežotu un terminētu Latvijas valsts garantēta labuma nopirkšanu bez jebkādas saistības ar valsti un bez mērķa citādi saistīties ar valsti, kā tikai izmantot tās pakalpojumus vai ceļošanas iespējas».

Nākamgad apmaiņā pret termiņuzturēšanās atļaujām varēs veikt ne vairāk par 700 darījumu par nekustamā īpašuma iegādi ar vērtību virs 150 000 eiro (105 000 latu) un vēl 100 darījumus gadā virs 0,5 miljoniem eiro (351 000 latu). Ja darījumu skaits virs 0,5 miljoniem eiro pārsniegs 100, tad to varēs papildināt uz tās kvotas rēķina, kas paredzēta darījumiem no 150 000 eiro. Savukārt 2015. un 2016. gadā šādu darījumu skaits samazinātos attiecīgi līdz 525 un 350, kā arī katru gadu vēl uzturēšanās atļaujas varētu piešķirt par 100 darījumiem virs 0,5 miljoniem eiro.

Tāpat noteikts, ka valdība pēc Tieslietu ministrijas, Iekšlietu ministrijas un Ekonomikas ministrijas izvērtējuma šo kvotu var arī samazināt. Savukārt 2017. gadā šo programmu varētu atcelt vai arī noteikt kvotu, kas nepārsniedz 2016. gada līmeni. Noteikts, ka likums stāsies spēkā no 2014. gada 1. janvāra.

Nākamā gada budžets — būtisks Latvijas lauku attīstībai

Pagājušajā nedēļā Saeimā pieņemtajā likumā par 2014. gada valsts budžetu un ar to saistītajos likumos pievērsta būtiska uzmanība Latvijas lauksaimniecības nozarei, secināts ZM sagatavotajā pārskatā. Lauksaimnieciskajai ražošanai un turpmākai lauku vides saglabāšanai un attīstībai paredzēts pienācīgs atbalsts.

Nodokļu joma

Līdz ar 2014. gada valsts budžeta pieņemšanu lauksaimniekiem un pārtikas produkcijas ražotājiem tiks saglabāti esošie, kā arī ieviesti jauni nodokļu atvieglojumi, kas ļaus būtiski samazināt nodokļu slogu lauksaimniecības un ar to saistīto nozaru uzņēmumiem.

Panākts, ka tiek ierobežota lauksaimniecībā izmantojamās (LIZ) zemes izpārdošana ārzemniekiem, kuri neveic ražošanu Latvijā, bet investē savus brīvos līdzekļus zemes iegādē Latvijā. No 2014. gada 1. jūlija līdz 2016. gada 1. jūlijam jebkurš LIZ pārdevējs varēs saņemt atbrīvojumu no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, ja šo zemi pārdos lauksaimniekam, kurš to izmanto lauksaimnieciskās produkcijas ražošanā. Tas mudinās nākamo divu gadu laikā gan vietējos, gan ārvalstu zemes īpašniekus

pārdot lauksaimniecībā izmantojamo zemi pārdot lauksaimniekiem, kuri nodarbojas ar lauksaimniecisko ražošanu.

Valsts un Eiropas atbalsts

Par saņemto valsts un Eiropas Savienības atbalstu, tāpat kā šogad, arī turpmākos trīs gadus mazajām lauku saimniecībām nebūs jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Tas nodrošinās vienlīdzību dažādu nodokļu maksātāju starpā. Latvijas lauksaimniecības produkcijas ražotāji pašreiz joprojām saņem mazākos ES atbalsta maksājumus lauksaimniecībai un lauku attīstībai. Tādēļ nav pieļaujama situācija, ka mazajām lauku saimniecībām valsts un ES atbalsta maksājumi lauksaimniecībai un lauku attīstībai tiktu iekļauti ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā ienākumā, ņemot vērā apstākli, ka arī citās ES valstīs lauksaimniecības produkcijas ražotājiem atbalsta maksājumi lauksaimniecībai un lauku attīstībai ar iedzīvotāju ienākuma nodokli aplikti netiek.

Samazināta subsidētās elektroenerģijas nodokļa likme

Ar nākamā gada valsts budžeta apstiprināšanu ir paredzēts, ka

samazināta subsidētās elektroenerģijas nodokļa likme piecu procentu apmērā tiks piemērota ne tikai centralizētai siltumapgādei pieslēgtām koģenerācijas stacijām, bet arī lauksaimniecības produkcijas ražotājiem, kuri saskaņā ar noteiktiem kritērijiem elektroenerģijas ražošanas procesā izmanto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktus vai atvasinātus produktus, kokapstrādes uzņēmumiem, kuri izmanto koksnies biomasu, kā arī ražotājiem, kas saražoto siltumu izmanto dārzu audzēšanā segtajās platībās, tādējādi samazinot subsidētās elektroenerģijas nodokļa slogu tiem ražotājiem, kas efektīvi un lietderīgi izlieto saražoto siltumenerģiju savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai, ražojot augstvērtīgu un eksportspējīgu produkciju.

Šādā veidā tiks veicināta tādas elektroenerģijas ražošanas, kas ir ilgspejīga, kā arī dod pienesumu gan tautsaimniecībai kopumā, gan arī vides saglabāšanā.

Atvieglojumi mežsaimnieku kooperatīviem

Pērn Saeima pieņēma izmaiņas Kooperatīvo sabiedrību likumā un deva iespēju meža īpašniekiem veidot mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības. Ar nākamā gada valsts budžeta apstiprināšanu ir

dotas tiesības atbilstīgajām mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām piemērot atvieglotu uzņēmumu ienākuma nodokļa maksāšanas kārtību pārpalikuma daļai, kas veidojusies jau ar 2013. taksācijas gadu. Ar šo nodokļa atvieglojumu tiks veicināta mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību veidošanās un aktīvā meža īpašnieku iesaistīšanās mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvajās sabiedrībās.

Varēs investēt pārtikas nozarē

Pārtikas pārstrādes nozare līdz 2020. gadam varēs turpināt investēt liela mēroga investīciju projektos, saņemot uzņēmuma ienākuma nodokļa atlaidi ieguldījumiem atbalstāmo investīciju projektos virs 10 miljoniem eiro. Pārtikas pārstrādes sektors turpmāk maksās minimālo akcīzes nodokļa likmi par izmantoto dabas gāzi, lai tās cenu pieaugums neatstātu būtisku ietekmi uz saražoto produktu pašizmaksu un nesamazinātos Latvijas uzņēmumu konkurētspēja starpvalstu tirgos.

Nodokļa atvieglojums dabas gāzei

Arī pēc 2013. gada 31. decembra ir paredzēts saglabāt akcīzes

nodokļa atbrīvojumu dabas gāzei, ko izmanto lauksaimniecībā izmantojamās zemes segto platību (siltumnīcu) un rūpniecisko mājputnu novietņu (kūts) un inkubatoru siltumapgādei. Savukārt dabas gāzei, ko izmanto par kurināmo lauksaimniecības izejvielu pirmapstrādes tehnoloģisko iekārtu darbināšanai un tehnoloģiski nepieciešamā klimata nodrošināšanai lauksaimniecības izejvielu pirmapstrādes telpās, no 2014. gada tiek noteikta minimālā akcīzes nodokļa likme 3,95 latī par 1000 kubikmetriem.

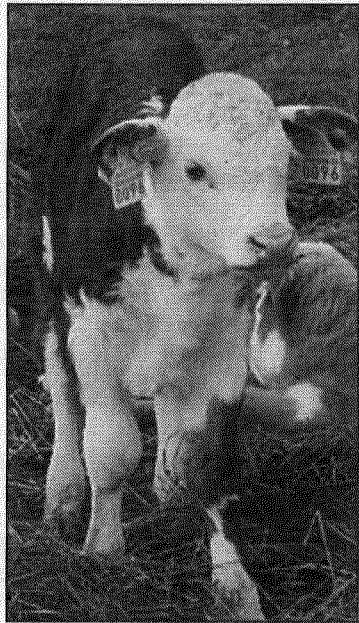
Nebūs autoceļu lietošanas nodevas

No 2014. gada 1. jūlija par transportlīdzekļiem būs jāmaksā autoceļu lietošanas nodeva. Tomēr par transportlīdzekļiem, ar kuriem zemnieku vai zvejnieku saimniecības vai komersants (komercsabiedrība) veic pašpārvaldījumus, autoceļu lietošanas nodeva nebūs jāmaksā.

Visbeidzot, grozījumi Imigrācijas likumā nodrošinās, ka turpmāk ārzemnieki nevarēs iegūt termiņuzturēšanās atļauju, ja viņu iegādājamā nekustamā īpašuma sastāvā ietilps lauksaimniecībā izmantojamā zeme un/vai meža zeme.

Gaļas lopu audzēšana kļūst arvien populārāka

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) veiktais datu apkopojums liecina, ka gaļas liellopu skaits Latvijā piecu gadu laikā pieaudzis no 12 tūkstošiem līdz 25 tūkstošiem dzīvnieku, taču lauksaimniekiem bieži vien pietrūkst zināšanu, kā šo saimniekošanas veidu padarīt ekonomiski izdevīgāku, lai mazinātu nozares atkarību no ES atbalsta maksājumiem.

vērtību radišanu.

LLKC eksperte Daiga Bāliņa secinājusi, ka gaļas liellopu skaits Latvijā pēdējos divos gados pieaudzis ar ātrumu 3650 dzīvnieki gadā (iepriekš — vidēji 3000 dzīvnieki gadā). Latvijā saimniecībās visvairāk audzē Šarolē, Herefordas, Limuzīnas un Angus šķirnes liellopus, taču aizvien lielāku īpatsvaru sastāda dažādi gaļas liellopu šķirņu krustojumi.

LLKC valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Cimermanis uzsver, ka aizvien vairāk zemnieku gaļas lopu audzēšanu izvēlas papildus piena nozarei, mazāk ir tādu, kas šo biznesu sāk no nulles. Viņš arī secina, ka zemniekiem nepieciešamas zināšanas par kvalitatīvu gaļas liellopu izaudzēšanu, kā arī kooperācija, kas pašreiz šajā sektorā ir pavisam vāja. Tā ir nepieciešama, lai samazinātu loģistikas izmaksas un veicinātu produktu ar augstāku pievienoto

LLKC Lopkopības kompetenču centra vadītāja Anita Siliņa norāda, ka Latvija ir liellopu gaļas eksportētājvalsts un nozarei ir labs izaugsmes potenciāls ar nosacījumu, ka tiek audzēti gaļas liellopi ar vismaz 600 kilogramu dzīvsvāru augstas kvalitātes produkcijas piedāvāšanai tirgum. Otrs variants — tiek attīstīta tīršķirnes dzīvnieku audzēšana gaļas liellopu ganāmpulku ģenētiskā potenciāla uzlabošanai. Izaudzēto dzīvnieku veiksmīgāka realizācija par ekonomiski pamatotām cenām iespējama, saimniekiem apvienojoties kooperatīvos. Šos nosacījumus, kas nodrošina augstākus ienākumus, ievēro tikai neliela daļa no Latvijā esošo 740 liellopu ganāmpulku saimniekiem. Lielākā daļa saimnieku uzpircejiem pārdod vidējas un zemas kvalitātes dzīvniekus ar aptuveni 300 kilogramu dzīvsvāru.

Eksperte iesaka saimniekiem rūpīgāk strādāt pie straujākas lopu nobarošanas, nodrošinot vidējo dzīvsvāru pieaugumu diennakti ne mazāku par 1000 — 1300 gramiem, kā arī pie prasmīgas dzīvnieku turēšanas, nodrošinot tiem optimālu komfortu. Diemžēl patlaban lielā daļā saimniecību izvēlēts Latvijas klimatiskajiem apstākļiem neatbilstošs dzīvnieku turēšanas modelis, kas noskatīts siltākos Eiropas reģionos.

Latvija un Lietuva kopīgā projektā cīnīsies pret invazīvajām sugām

Uzsākts jauns projekts «Sadarbība cīņā pret invazīvajām sugām ilgtspējīgai lauksaimniecībai un dabas resursu apsaimniekošanai», informē projekta pārstāve no Daugavpils Universitātes Irīna Vorobjova.

Pēdējos gados mūsu apkārtnē parādās arvien jauni dzīvnieki, augi, kukaiņi un dažādi citi dzīvnieku un augu valsts pārstāvji, kas iepriekš Latvijā un Lietuvā nav mituši un kuri nāk no citām valstīm un teritorijām. Bieži vien tie nenodara nekādu kaitējumu mūsu apkārtnē, jo nespēj izdzīvot un piemēroties Latvijas laika apstākļiem. Taču arvien vairāk šo svešo augu un dzīvnieku klimata izmaiņu dēļ piemērojas un nodara kaitējumu ne tikai piemājas dārziņos, bet arī lielās lauksaimniecības teritorijās. Šie faktori mudināja Daugavpils Universitāti sadarbībā ar Šauļu Universitāti uzsākt jauna projekta īstenošanu «Sadarbība cīņā pret invazīvajām sugām ilgtspējīgai lauksaimniecībai un dabas resursu apsaimniekošanai», kas notiek Eiropas Reģionālās attīstības fonda Latvijas — Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2007. — 2013. gada ietvaros.

Mērķis ir nodrošināt nepieciešamo informācijas daudzumu par invāzijas radītajām vides problēmām, veicināt sabiedrības, valsts un pašvaldību iestāžu, kā arī zinātnieku pārrobežu sadarbību attiecībā uz invāzīvo sugu monitoringu, uzraudzību un pasākumiem, kas spētu novērst to izplatību ilgtspējīgai resursu apsaimniekošanai klimata izmaiņu apstākļos.

Invāzīvās sugas ir tās, kas, nonākot svešā (jaunā) biotopā, kļūvušas dominantas vai agresīvas un izspiež vietējās sugas, pārveidojot dabiskos biotopus. Invāzīvajām sugām ir negatīva ietekme uz reģionālo ilgtspējību un attīstību. Būtiski mainās bioloģiskā daudzveidība, palielinās iespējamība cilvēku un dzīvnieku slimību izplatībai.

Projekta laikā norisināsies dažādas aktivitātes, semināri un apmācības invāzīvo sugu atpazīšanā, konstatēšanā, monitoringā un vides izglītībā, kuru laikā tiks sniegta iespēja iegūt zināšanas arī lauksaimniekiem un brīvprātīgajiem interesentiem šajās jomās. Projekta teritorija ietver daļu Lielupes un Daugavas upju baseinu, pašvaldības Latvijā un Lietuvā. Piemēram, Daugavas baseinā projektā iesaistītas Zarasu, Ignalinas pašvaldības no Lietuvas, kā arī Aizkraukles, Balvu, Ludzas, Krāslavas, Rēzeknes, Daugavpils, Priekšu un Jēkabpils teritorijas.

Projekta realizācijai paredzēti 18 mēneši, plānotās aktivitātes tiks īstenotas līdz 2014. gada decembrim.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Kadastrālo vērtību izmaiņas Riebiņu novadā 2014. gadā

Valsts zemes dienests (VZD) ik gadu veic masveida nekustamo īpašumu (NĪ) vērtēšanu, nosakot NĪ kadastrālo vērtību. 2014. gadā būtiskākās izmaiņas zemes bāzes vērtībās būs lauksaimniecības zemei. Komercedarības zemei izmaiņas būs četros pagastos: Rušonas, Stabulnieku, Riebiņu un Galēnu pagastā, ēkām – Riebiņu pagastā. Bāzes vērtību izmaiņas nebūs dzīvojamajiem īpašumiem un ražošanas objektiem.

Kadastrālo vērtību kopsummas Riebiņu novadā kopumā zemei pieaugušas par 13%, ēkām praktiski nemainās (izmaiņas 0,1%). Kadastrālās vērtības lauku zemēm novadā sasniedz tikai 57% no tirgus darījumu cenām. Pamatojoties uz notikušajiem tirgus darījumiem ar lauksaimniecības zemi, Galēnu un *Siļukalna pagastā* bāzes vērtības lauksaimniecībā izmantojamai zemei vidēji pieaugs par 30%, pārējos novada pagastos par 10 – 15%. Vidējās kvalitātes zemes bāzes vērtība novadā 2014. gadā aplūkojama tabulā.

Komercedarības nekustamo īpašumu

	Zemes bāzes vērtība 2013. gadā Ls/ha	Zemes bāzes vērtība 2014. gadā Ls/ha
Galēnu pagasts	230	320
Riebiņu pagasts	270	320
Rušonas pagasts	230	270
Silajāņu pagasts	230	270
Siļukalna pagasts	230	320
Stabulnieku pagasts	230	270

grupai izstrādāts jauns vērtību zonējums, jo spēkā esošais bija apstiprināts 2009. gadā ekonomiskās krīzes sākumposmā. Atbilstoši tā laika situācijai vērtību zonas bija veidotas plašas – viena pagasta ietvaros. Jaunajā vērtību zonējumā izdalītas četras jaunas zonas – Riebiņu un Galēnu ciemi, kuros komercedarības zemei saglabāsies spēkā esošās bāzes vērtības – attiecīgi 0,35 Ls/m² un 0,30 Ls/m², bet Rušonas pagasta centra zonai un Stabulnieku ciemam bāzes vērtības pieaugs no 0,20 Ls/m² uz 0,30 Ls/m² par vērtēšanai noteikto standarta gabalu. Riebiņu un Galēnu pagastu pārējās teritorijās, kas

komercedarībai ir mazāk pievilcīgas, bāzes vērtība samazināsies no 0,35 Ls/m² vai 0,30 Ls/m² uz 0,20 Ls/m².

Ņemot vērā dzīvojamu īpašumu vispārējo vērtību līmeni, Riebiņu ciemā komercedarības ēkām bāzes vērtības pieaugs no 24 Ls/m² uz 26 Ls/m², bet Riebiņu pagasta pārējā teritorijā samazināsies no 24 Ls/m² uz 18 Ls/m². Komercedarības telpām bāzes vērtības samazināsies Riebiņu ciemā no 35 Ls/m² uz 30 Ls/m² un Riebiņu pagasta pārējā teritorijā no 35 Ls/m² uz 20 Ls/m².

Pārskatā norādītās bāzes vērtības ir atspoguļotas latos, bet no 2014. gada 1. jan-

vāra tās atbilstoši Latvijas Bankas valūtas kursam būs pieejamas eiro, tāpat kā īpašumu kadastrālās vērtības.

Kaut arī kādā teritorijā vai īpašumu grupā bāzes vērtības nav mainījušās, tomēr kadastrālās vērtības var mainīties, ja notikušas izmaiņas objektu datos (piemēram, pašvaldība mainījusi zemes lietošanas mērķi, reģistrēti jauni apgrūtinājumi). Ja Kadastra informācijas sistēmā reģistrētie dati neatbilst īpašuma patiesajam stāvoklim dabā, tad īpašnieku pienākums ir ierosināt datu aktualizāciju, ko paredz Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 13. pants.

Informāciju par Kadastra informācijas sistēmā reģistrētajiem objekta datiem un prognozēto kadastrālo vērtību var uzziņāt datu publicēšanas portālā www.kadastrs.lv. Plašāku informāciju par kadastrālo vērtēšanu var lasīt specializētajā mājas lapā www.kadastralavertiba.lv, kā arī informatīvajā bukletā "Īpašuma kadastrālā vērtība", kas pieejams VZD klientu apkalpošanas centros visā Latvijā.

RIEBIŅU NOVADA ZIŅAS

Būs jauni tautas tērpi vairākiem kolektīviem

Lauku atbalsta dienests izskatījis un par labiem atzinis trīs projektus, informē attīstības un plānošanas daļas vadītāja Inese Reitāle.

Ir saņemts atbalsts projektam «Tautas tērpu iegāde Riebiņu novada Riebiņu vidusskolas folkloras kopai «Jumalēni» un deju kolektīviem». Projekta ietvaros tiks iegādāti jauni tautas tērpi folkloras kopai, deju kolektīviem, uzlabojot kolektīvu vizuālo tēlu, palīdzot saglabāt tautas tradīcijas nākamajām paaudzēm un popularizējot Latgales novadam raksturīgo dejā un tērpos. Projekta kopējās izmaksas ir 5786,44 lati, no kuriem attiecināmās izmaksas ir 4782,18 lati (tajā skaitā 80% ir LAD publiskais finansējums).

Projekta «Mēbeļu un inventāra iegāde Riebiņu novada Siļukalna pagasta kultūras nama labiekārtošanai, kultūras un sabied-

risko aktivitāšu nodrošināšanai» mērķis ir nodrošināt Siļukalna kultūras namu ar piemērotu aprīkojumu un inventāru. Tiks iegādāti 250 jauni krēsli apmeklētājiem, deviņi galdi un digitālās klavieres. Projekta kopējās izmaksas — 11 654,50 lati, kur attiecināmās izmaksas — 9631,82 lati, tajā skaitā 80% ir LAD publiskais finansējums.

Tāpat atbalstīts projekts «Riebiņu novada kapsētu teritoriju labiekārtošana», kura mērķis ir labiekārtot 21 novada teritorijā esošo kapsētu — ierīkot piecas ūdens ņemšanas vietas, ierīkot stāvlaukumu, uzstādīt 20 kapu nosaukumu plāksnes, izbūvēt divus žogus, izgatavot un uzstādīt 16 tualetes. Būs arī nosaukumu zīmes. Projekta kopējās izmaksas — 18 148,94 lati, kur attiecināmās izmaksas 13 000 latu, tajā skaitā 80% — LAD publiskais finansējums.

Grozījumi štatu sarakstā

15. oktobrī notikušajā novada domes

kārtējā sēdē deputāti pieņēmuši lēmumu ar šī gada 20. novembri likvidēt štata vienības «Pagasta teritoriālās pārvaldes vadītājs — lietvedis», «Pārvaldes lietvedis» un divas štata vienības «Izpildītāja vietnieks». Sēdē pieņemts lēmums izveidot ar 21. novembri jaunas štata vienības «Pagasta teritoriālās pārvaldes vadītājs».

Sēdē ievēlēja Siļukalna pagasta teritoriālā komisija šādā sastāvā — Anisija Putīne, Marija Bernāne un Voldemārs Teilāns.

Kļūs par sadarbības partneri un projekta atbalstītāji

Domnieki nolēma apstiprināt pašvaldības daļību projektā «Latvijas Gaismas pils — 21. gadsimta Latvijas jaunās bibliotēkas» un kļūt par sadarbības partneri un projekta atbalstītāji. Nolemts piešķirt līdzfinansējumu šim projektam 50

latu apmērā no 2014. gada budžeta projektu līdzfinansējumam paredzētajiem līdzekļiem.

Vēlas draudzēties ar Ukrainas pašvaldībām

Kā informē novada domes izpildītājs Āris Elsts, Latvijas pašvaldību izpildītāju vizītes laikā Ukrainā tika noorganizēta tikšanās Ļvovas mērijā. Tur bija pulcējušies arī Ļvovas apgabala pašvaldību vadītāji, kuru mērķis bija veidot partnerattiecības ekonomiskajā, humanitārajā, sporta un kultūras sfērā ar Latvijas pašvaldībām. Vairāki pašvaldību vadītāji izteica vēlmi iegūt Latvijā sadarbības partnerus.

Riebiņu pašvaldības deputāti nolēma, ka veidos draudzības saites ar pašvaldību «Rudki» no Ukrainas, Ļvovas apgabala. Tagad jā sagatavo sadarbības līguma projekts.

AGLONAS NOVADA ZIŅAS

Iedzīvotāji veido pievilcīgāku apkārtni vidi

Uzlabot dzīves kvalitāti, labiekārtot un apzaļumot estrādi, vasaras brīvā laika pavadīšanas teritoriju — tāds bija uzdevums, ko šovasar, realizējot projektu «Grāveru pagasta estrādes apkārtnes apzaļumošana», veica Grāveru pagasta biedrība «Mēs Grāveriem», informē pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Biedrības komanda kopā ar pagasta iedzīvotājiem labiekārtoja un apzaļumoja apkārtni, tā padarot pievilcīgāku šogad jaunatklātās Grāveru estrādes un pagasta pārvaldes ēkas teritoriju. Par projekta līdzekļiem biedrība iegādājās tūjas dzīvžogiem, uzstādīja stacionāru ierīci gaļas cepšanai pie Jazinkas ezera.

Projekts realizēts ar biedrības «Preiļu rajona partnerība» atbalstu, kas sadarbībā ar Līvānu, Preiļu, Aglonas un Vārkavas novada domi organizēja mazo grantu projektu konkursu. Aglonas novada dome projektu konkursam kopumā šogad piešķīra 1200 latus. Katra pagasta iniciatīvai finansējums nepārsniedza 300 latus (arī grāveriešu idejai). Biedrības «Mēs Grāveriem» valdes priekšsēdētāja Ivīta Platonova pateicas visiem, kas piedalījās darbos, un tagad var patiesi lepoties par paveikto savā ciemā.

Līdzīga darbošanās šovasar notikusi arī Šķeltovā. Biedrības «Alksniena» iesnieg-

tais projekts «Sakopts un tīrs Šķeltovas ciems» realizēts, pateicoties biedrībai «Preiļu rajona partnerība». Biedrības «Alksniena» valdes priekšsēdētāja Santa Klusa uzsver, ka galvenais mērķis bija izmantot iedzīvotāju privāto iniciatīvu un tādā veidā uzlabot viņu dzīves fizisko un sociālo kvalitāti. Atbalstu aptuveni 300 latu apmērā sniedza arī pašvaldība.

Projekta aktivitātes bija dažādas. Piemēram, pie pagasta pārvaldes ēkas uzstādīta atkritumu tvertne no metāla, līdz ar to visas drāžas tagad tiek savāktas. Pie ielu apgaismojuma stabiem tika piestiprināti podi ar ziedošām puķēm visas centrālās ielas garumā. Tika izveidots ciema nosaukuma komplekts, kas tagad kalpos kā atpazīstamības zīme visam ciemam. Neatņemama Šķeltovas vizītkarte ir puķu dobes un akmensdārzi. Lai tos papildinātu un vēl vairāk izceltu ziedu krāšņumu vasarā, tika iegādāti jauni stādi.

Apspriedās novada skolu direktori

Par ierastu lietu kļuva Aglonas novada skolu direktoru kopīgas sēdes. Oktobra nogalē direktori apsprieda jautājumus par izglītības iestāžu vadītāju algu noteikšanu un interešu izglītības darba organizāciju novadā.

Kā informē pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele, lai ievērotu vienlīdzības principu iestāžu vadītāju darba algu noteikšanā, skolu direktori nolēma noteikt lauku skolām

minimālo administrācijas izdevumu summu direktora minimālās algas apmērā — 492 latus.

Apspriežot interešu izglītības organizāciju novadā, rasti jauni risinājumi, kas uzlabos ārpusstundu un brīvā laika pavadīšanas iespējas bērniem. Pagarinot Aglonas bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas centra «Strops» darba laiku un strādājot arī sestdienās, novada bērniem būs nodrošināta iespēja gan apmeklēt «Stropu», gan sporta halli. Sēdē tika diskutēts arī par citiem jautājumiem, piemēram, deju un angļu valodas pulciņu izveidi Aglonas pirmsskolas izglītības iestādē, to, ka novadā nepieciešams karjeras veidošanas speciālists, kā arī steidzamu nepieciešamību piesaistīt jauniešu lietu speciālistu.

Autobusu maršruta atjaunošanai nesaskata pietiekami pamatotus iemeslus

Kā informē pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele, iedzīvotāju un pašvaldības vēlme, lai tiktu atjaunots autobusu maršruts Preiļi — Aglona — Grāveri — Krāslava, visdrīzāk, paliks nepiepildīta.

Šī gada 18. septembrī Grāveru pagasta iedzīvotāji iesniedza novada domē iesniegumu ar 48 parakstiem, kurā vērsās pie Jēkabpils autobusu parka vadības ar

lūgumu atjaunot autobusu maršrutu ar atiešanas laiku pulksten 12.30. Pašvaldība sadarbībā ar Latgales plānošanas reģiona Preiļu maršrutu tīkla sabiedrisko pārvadājumu komisiju šo lūgumu akceptēja un sēdes lēmumu nosūtīja valsts SIA «Autotransporta direkcija».

Oktobra nogalē no direkcijas saņemta atbilde. Tajā skaidrots, ka direkcija ir analizējusi pasažieru plūsmu minētajā maršrutā, kā arī ieņēmumu un izdevumu attiecību. Konstatēts, ka pasažieri nepārvietojas no Preiļiem caur Aglonu un Grāveriem uz Krāslavu, bet braucēju plūsma sadalās pa posmiem starp apdzīvotajām vietām. Direkcija atgādina, lai novērstu dublēšanos un nelietderīgu līdzekļu izlietošanu, pēc saskaņošanas ar reģionu un izmaiņu veikšanas atsevišķos reģionālās nozīmes vietējos maršrutos, no šī gada 1. janvāra maršruts Krāslava — Aglona — Preiļi tika slēgts. Šobrīd Aglonas novada Grāveru pagasta iedzīvotāju nokļūšana Krāslavā tiek nodrošināta četras reizes katru dienu, ir arī papildus reisi.

Domei atsūtītajā vēstulē teikts, ka direkcijai nav skaidrs plānošanas reģiona Preiļu maršrutu tīkla sabiedrisko pārvadājumu transporta komisijas lēmuma iemesls, kādēļ tiek lūgts atjaunot maršrutu. Skaidra pamatojuma neesot arī Grāveru pagasta iedzīvotāju vēstule.

Oficiālās atbildes noslēgumā gan minēts, ka jaunu reisu varot atklāt, bet — esošā finansējuma ietvaros.

Olimpiskās dienas radošo konkursu uzvarētāja — Viktorija Isajeva

● Preiļu 1. pamatskolas 2. c klases audzēkne Viktorija Isajeva (pirmajā rindā vidū) balvā par uzvaru konkursā saņēma grāmatu ar olimpisko medaļnieku autogrāfiem un dāvanu karti sporta preču veikalā.

Olimpiskajā dienā, kas kopā pulcēja ap 87 000 dalībnieku 83 norises vietās, piedalījās ne tikai kopējā rīta vingrošanā, stafetēs vai citās sacensībās, bet arī zīmējumu un domrakstu konkursos, kā arī fotogrāfijās vai video iemūžināja savas sportiskās aktivitātes ar devīzi "Esam sportiska ģimene".

Visvairāk darbu tika saņemti zīmējumu konkursā – 74, domrakstu konkursā piedalījās 53 jaunieši, fotogrāfiju konkursā 35, bet video sižetus veidoja 13 autori. Jau ziņojām, ka par labāko darbu zīmējumu konkursā atzina Preiļu 1. pamatskolas 2.c klases skolnieces Viktorijas Isajevas darbu.

Kopā ar savu ģimeni Viktorija viesojās Rīgā, kur Olimpiskajā centrā tika sumināti visi radošo konkursu laureāti. Labāko darbu

autorus sveica LOK prezidents Aldonis Vrubļevskis un ģenerālsēkretārs Žoržs Tikmers, kā arī kompetentā ekspertu brigāde.

Viktorijai balva tika pasniegta grāmata par Latvijas olimpiešu startiem Londonā ar olimpisko medaļnieku Māra Štromberga, Jāņa Šmēdiņa un Mārtiņa Pļaviņa autogrāfiem un dāvanu karti sporta preču veikalā Fans Ls 100 vērtībā.

Nākošgad Olimpiskā diena ielānota 26. septembrī, un ceram uz tikpat lielu skolu jaunatnes iesaistību gan fiziskajās aktivitātēs, gan radošajos konkursos.

L.Valdonis,
Preiļu novada sporta pasākumu organizators

Agrāk uzsāktas apkures dēļ arī jāmaksā vairāk

SIA «Preiļu saimnieks» sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste, atsaucoties uz uzņēmuma siltuma un ūdens apgādes nodaļas vadītāju Vladimiru Haritonovu, informē par situāciju siltumapgādes jomā šī gada oktobrī.

Akciju sabiedrības «Latvijas Gāze» noteiktais dabas gāzes tirdzniecības gala tarifs piektajai lietotāju grupai, kurā ietilpst pašvaldības SIA «Preiļu saimnieks», ir 268,10 Ls/tūkst.n. kubikmetriem (kopā ar akcizes nodokli 12 Ls un neieskaitot PVN). Atbilstoši apstiprinātajam siltumenerģijas tarifam kopējais siltumenerģijas tarifs Preiļos oktobrī bija 46,05 lati par megavattstundu (ar PVN).

Pēc iedzīvotāju lūguma šogad apkures sezona sākas 1. oktobrī. Oktobra norēķinu periods par apkuri – 30 dienas, kas būtībā ir praktiski divas nedēļas ilgāks nekā iepriekšējos gadus. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra dati liecina, ka gaisa vidējā temperatūra šajā laikā bija plus 7,6 grādi pēc Celsija (pērn šajā laikā bija vēsāks – tikai plus 5,31 grāds).

Apkopotā informācija liecina, ka vidējā maksa par apkurināmās

Fakts

Kopējais siltumenerģijas tarifs 2012. gada oktobra norēķinu periodā bija 47,34 lati (ar PVN), 2013. gada oktobrī – 46,05 lati (ar PVN).

platības vienu kvadrātmetru iedzīvotājiem, kuri siltumu saņem no Liepu, Celtnieku un Pils ielas katlu mājām, bija 0,64 lati ar PVN, bet siera rūpnīcas mikrorajona iedzīvotājiem – 0,46 lati ar PVN. Vidējās izmaksas ir šādas: Liepu ielas katlu māja – 0,609 lati par kvadrātmetru, Pils ielas katlu māja – 0,841 lati par kvadrātmetru, Celtnieku ielas katlu māja – 0,655 lati par kvadrātmetru.

Lai arī dabas gāzes cena, salīdzinot ar iepriekšējā gada oktobri, samazinājusies par 8,5%, vidējā maksa par apkuri Preiļos šoruden ir par 13 santīmiem lielāka nekā pērn. Tas izskaidrojams ar to, ka šogad norēķinu periods ir bijis par 10 dienām garāks, par 22% palielinājies siltumenerģijas patēriņš.

Cilvēkiem rodas jautājums – kā tad tā, rudens bijis salīdzinoši silts, ziema nav sākusies, bet apkures maksājumi tik lieli? Uzņēmuma speciālisti skaidro, ka siltumenerģijas parēriņu ēku apkurei būtiski ietekmē ne tikai āra gaisa temperatūra, bet arī

nokrišņu daudzums un gaisa mitrums. Sevišķi liels gaisa mitrums ir tad, ja gaisa temperatūra ir augstāka par minus pieciem grādiem, kā tas raksturīgs rudenim vispār un šim gadam īpaši. Lai šādu mitru gaisu uzsildītu līdz vēlamajai temperatūrai, nepieciešams patērēt daudz siltumenerģijas. Piemēram, ja āra gaisa temperatūra vairākus mēnešus pēc kārtas nemainītos, tad lielāks siltumenerģijas patēriņš būtu tajā mēnesī, kurā lielāks mitrums bijis gaisā.

I.Šņepste atgādina, ka ikmēneša rēķinos pozitīvi atspoguļojas taupīga patērētāju attieksme pret siltumenerģijas patēriņu. Efektīvāks apkures rēķinu samazināšanas veids ir daudzdzīvokļu ēku kompleksā siltināšana. Oktobrī renovētajās daudzdzīvokļu mājās iedzīvotāji maksā no 0,10 līdz 0,25 latiem par apkurināmās platības kvadrātmetru.

Akciju sabiedrība «Latvijas Gāze» prognozē, ka dabas gāzes cena novembrī saglabāsies līdzšinējā līmenī.

Parka diķu slūžu rekonstrukcija tuvojas noslēgumam

● Vecās dzirnavu slūžas bija nokalpojušas jau ilgu laiku. To rekonstrukcija bija viens no darbiem, lai soli pa solim sakārtotu visu Preiļu parka diķu un kanālu sistēmu un lai turpmāk varētu veiksmīgi funkcionēt šovasar izveidotā aktīvās atpūtas zona. Foto: A.Šņepsts

Pateicoties labajiem laika apstākļiem, pilnā sparā norisinās Preiļu pilsētas parka diķu slūžu rekonstrukcijas darbi.

Novada domes tehniskās daļas vadītājs Jānis Skutels informē, ka būdarbi notiek saskaņā ar grafiku, paredzams, ka objektu varēs nodot ekspluatācijā pēcsvētku nedēļā.

Atgādinām, ka tehnisko projektu slūžu rekonstrukcijai un parka diķu tīrīšanai no slūžām līdz tiltiņam pie zirgu stalliem izstrādāja SIA «Meliorprojekts». No šī projekta tika izdalīta pirmā kārta, kas paredz veikt slūžu rekonstrukcijas darbus. Domē par to tikai pieņemts attiecīgs lēmums, notika iepirkuma procedūra, kuras rezultātā 3. oktobrī tika noslēgts līgums par būvdarbu veikšanu ar uzvarētājiem – SIA «Jēkabpils PMK», uzņēmumu, kas specializējies

hidrotehnisko būvju celtniecībā. Līguma summa – gandrīz 60 tūkstoši latu (ar PVN). Ātri tika pabeigta veco slūžu demontāža un sabetonēta slūžu pamatne. Notikusi slūžu karkasa betonēšana, sagatavota izplūdes vieta. J.Skutels atzīst, ka visi lielie betonēšanas darbi jau galā. Pašlaik tiek piegādātas nepieciešamās metāla konstrukcijas. Pagājušās nedēļas nogalē pašvaldības speciālisti izsūtījuši nepieciešamos pieprasījumus atzinumu saņemšanai no astoņām dažādām organizācijām, kas ieradīsies un pārbaudīs paveikto.

Kā informējam iepriekš, slūžu rekonstrukcija tiek veikta par piešķirtajiem kredīta līdzekļiem. Šī gada 10. septembra sēdē tika pieņemts lēmums ņemt aizņēmumu Valsts kasē uz desmit gadiem ar Valsts kases noteikto procentu likmi prioritārā inves-

tīciju projekta «Preiļu pilsētas parka diķu slūžu rekonstrukcija» īstenošanai. Aizņēmuma pamatsummas atmaksa tiks veikta ar atlikto maksājumu, sākot no 2014. gada.

Garāmgājēji un garāmbraucēji noteikti pamanījuši ievērojamās izmaiņas, kas skar arī pašu dzirnavu diķi, no kura izvestas dūņas, bet gultne iztīrīta. J.Skutels teic, ka arī šie darbi notiek atbilstoši līguma prasībām un termiņiem. Ar diķa gultnes tīrīšanu nodarbojas vietējais uzņēmums – SIA «Neitrino». Gadu desmitiem krājušās dūņas vispirms tika izsmeltas, tām ļāva apsūst, bet pēc tam aizveda uz pašvaldības norādīto vietu, kur tās žūs turpmāk un tiks sagatavotas tālākai izmantošanai. Dūņas ir vērtīgs mēslojums, ko lieto nākamvasar pilsētas apzaļumošanas vajadzībām.

Ielu apgaismošana trijās Preiļu ielās būs videi draudzīgāka

Preiļu novada dome piedalās projektu konkursā «Siltumnīcas gāzu emisiju samazināšana pašvaldību publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūrā», informē domes lietvedības pārzine Jolanta Rubine.

7. novembrī notikušajā ārkārtas sēdē domnieki atbalstīja projekta pieteikuma iesniegšanu Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta (KPMF) finansētajā projektā atklātajā konkursā trešajā kārtā.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas organizētā KPMF atklātā projektu konkursa mērķis ir oglekļa dioksīda emisiju samazināšana pašvaldību publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūrā, izmantojot tādas tehnoloģijas un videi draudzīgus papērienus, kas ļauj samazināt esošo elektroenerģijas patēriņu.

Pirms projekta pieteikuma iesniegšanas tika veikti neskaitāmi darba uzdevumi projekta pieteikuma dokumentācijas sagatavošanai – rekonstruējamās apgaismojuma sistēmas apsekošana, tiklu stāvokļa pārbaude, ielas profila shēmas izstrāde, oglekļa dioksīda emisiju samazinājuma aprēķinu izstrāde, elektroenerģijas patēriņa salīdzinājuma izstrāde pirms un pēc projekta īstenošanas un citi uzdevumi. Projekta atbalsta gadījumā tiek plānots ierīkot jaunu un ekonomisku apgaismojumu Raiņa bulvārī, Liepu un Kooperatīva ielās.

Projekta attiecināmās izmaksas ir 140 982,03 lati, tajā skaitā KPMF finansējums – 98 687,42 lati, kas ir 70% no projekta kopējo attiecināmo izmaksu summas, un Preiļu novada pašvaldības finansējums – 42 294,61 lats, kas ir 30% no projekta kopējo attiecināmo izmaksu summas. Projekta neatiecināmās izmaksas ir 3954,42 lati.

Preiļu novada domes kopējais līdzfinansējums ir 46 249,03 lati. Projekta apstiprināšanas gadījumā finansējums tiks nodrošināts no pašvaldības 2014. gada budžeta, paredzot aizņēmuma ņemšanu Valsts kasē.

Novada domes sēdes lēmumi

Lēma par lauksaimniecības ēku rekonstrukciju un kokogļu ražotnes ierīkošanas būvniecības ieceres publisko apspriešanu

Domes deputāti iepazīs ar Līvānu būvvaldes iesniegto gala ziņojumu par publiskās apspriešanas rezultātiem lauksaimniecības ēku rekonstrukcijai un kokogļu ražotnes ierīkošanai īpašumā «Karbons» Rožupes pagastā uz zemes vienības 3,8 hektāru platībā. Tika konstatēts, ka: būvniecības ieceres ierosinātāja SIA «Līvānu karbons» sagatavotie lauksaimniecības ēku rekonstrukcijas un kokogļu ražotnes ierīkošanas īpašumā «Karbons» Rožupes pagastā būvniecības ieceres materiāli tika nodoti publiskai apspriešanai laika posmā no 2013. gada 30. augusta līdz 11. oktobrim; 11. septembrī Rožupes kultūras namā notika būvniecības ieceres prezentācijas sanāksme; tika izsniegtas 145 aptaujas lapas, no kurām 141 aptaujas lapa tika atzīta par derīgu un četras aptaujas lapas atzītas par nederīgām; 72 derīgajās aptaujas lapās būvniecības iecere ir atbalstīta, bet 69 derīgajās aptaujas lapās būvniecības iecere ir noraidīta.

Pamatojoties uz attiecīgo likumdošanu, deputāti nolēma apstiprināt Līvānu būvvaldes gala ziņojumu par lauksaimniecības ēku rekonstrukcijas un kokogļu ražotnes ierīkošanas būvniecības ieceres īpašumā «Karbons» Rožupes pagastā publisko apspriešanu. Nolemts atbalstīt lauksaimniecības ēku rekonstrukcijas un kokogļu ražotnes ierīkošanas būvniecības ieceri nekustamajā īpašumā «Karbons» Rožupes pagastā.

Izveidota jauna pašvaldības iestāde

Ar nolūku veicināt jauniešu iniciatīvu un līdzdarbošanos jaunatnes politikas īstenošanā un neformālajā izglītībā, kā arī, lai veicinātu Līvānu novada pašvaldības iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu, Līvānu novada domes deputāti pieņēma lēmumu izveidot novada pašvaldības iestādi — Līvānu novada multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs «Kvartāls». Nolemts iniciatīvu centru reģistrēt Valsts ieņēmumu dienestā kā nodokļa maksātāja struktūrvienību. Pieņemts lēmums, sākot ar šī gada 1. novembri, par Līvānu novada multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centra «Kvartāls» vadītāju iecelt Ingu Zvaigzni - Sņikeri, nosakot mēnešalgu — 560 latu mēnesī. Tāpat nolemts, ka Ingai Zvaigznei - Sņikeri jāiesniedz Līvānu novada domei apstiprināšanai novembra sēdē centra nolikuma projekts.

Nolemts rīkot Ziemassvētku tirgu

Saskaņā ar Līvānu novada pašvaldības un uzņēmēju divpusējās konsultatīvās padomes ierosinājumu rīkot novada Ziemassvētku tirgu ar mērķi popularizēt vietējos uzņēmumus un veicināt to atpazīstamību, iepazīstināt interesentus ar vietējo ražotāju piedāvājumu, kā arī veicināt to savstarpējo komunikāciju, nolemts 8. decembrī rīkot pasākumu Līvānu novada «Ziemassvētku tirgus 2013». Sēdē apstiprināts arī šī pasākuma nolikums.

Izmaiņas Jersikas pagasta valdes sastāvā

Izskatot Jersikas pagasta pārvaldes vadītājas Anitas Lietaunieces iesniegumu un sakarā ar deputāta Normunda Brukmaņa (partija «Vienotība») deputāta pilnvaru nolikšanu uz laiku un izslēgšanu no Jersikas pagasta valdes sastāva, nolemts iekļaut Jersikas pagasta valdes sastāvā Jersikas pagasta pārvaldes vadītāju Anitu Lietauneci.

Piešķirā līdzekļus

Izskatīts Līvānu novada domes deputāta Valda Anspaka iesniegums par līdzekļu piešķiršanu vides kārtības un uzraudzības komisijas locekļu 90 stundu darba apmaksai no 2013. gada jūlija līdz decembrim sakarā ar komisijas izveidi no 2013. gada jūlija. Pamatojoties uz attiecīgo likumdošanu, nolemts piešķirt līdzekļus 360,73 latu apmērā novada vides kārtības un uzraudzības komisijas 90 stundu darba apmaksai. Apmaksa tiks veikta no plānotajiem papildus ieņēmumiem no iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumiem, veicot atbilstošus grozījumus pašvaldības 2013. gada budžetā.

Izskatīta Rudzātu vidusskolas vēstule par ceļa izdevumu apmaksu Rudzātu vidusskolas 11. klases skolēnam Robertam Grozam sakarā ar dalību Latvijas Universitātes organizētajās matemātikas pulciņa

nodarbībās Latvijas izlases kandidātu sagatavošanai starptautiskajām sacensībām matemātikā. Nolemts apmaksāt ceļa izdevumus braucieniem uz Rīgu līdz 11 latiem par vienu braucienu, iesniedzot attaisnojošus dokumentus. Piešķirti līdzekļi 132 latu apmērā ceļa izdevumu segšanai no līdzekļu ekonomijas, rīkojot dabaszinātņu nometni Rudzātu vidusskolā.

Izskatīts Jersikas pagasta pārvaldes vadītājas Anitas Lietaunieces iesniegums par līdzekļu piešķiršanu 1100 latu apmērā brīvbiļešu iegādei skolēnu pārvadāšanai uz Jersikas pamatskolu no 2013. gada 2. septembra līdz 2013. gada 31. decembrim. Nolemts piešķirt prasīto summu, apmaksu veicot no plānotajiem papildus ieņēmumiem no iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumiem, veicot atbilstošus grozījumus Līvānu novada domes 2013. gada budžetā.

Saskaņā ar pašvaldības izpilddirektora Ulda Skreivera ierosinājumu par līdzekļu piešķiršanu 377 latu apmērā Līvānu multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centra interjera funkcionālā plāna izstrādei, ņemot vērā, ka šis izmaksas nav iekļautas ERAF projektā «Līvānu novada pirmsskolas un interešu izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošana» un pamatojoties uz attiecīgo likumdošanu, nolemts piešķirt prasīto summu. Apmaksa tiks veikta no plānotajiem papildus ieņēmumiem no iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumiem, veicot atbilstošus grozījumus novada domes 2013. gada budžetā.

Rudzātu speciālā internātpamatskola vērsās domē ar lūgumu piešķirt līdzekļus 2104 latu apmērā, tajā skaitā — 894 latus pedagogu darba atlīdzībai un 1210 latus tehnisko darbinieku darba atlīdzībai sakarā ar to, ka 2013. gada janvārī — augustam iedalītais valsts budžeta finansējums bija nepietiekams. Novada domes deputāti, pamatojoties uz attiecīgo likumdošanu, nobalsoja par pieprasīto līdzekļu piešķiršanu, apmaksu veicot no plānotajiem papildus ieņēmumiem no iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumiem.

Pamatojoties uz Lauku atbalsta dienesta Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes 2013. gada 10. oktobra lēmumu par grozījumiem projekta iesniegumā «Līvānu novada Rožupes un Turku pagasta ceļa rekonstrukcija» un atļauju veikt grozījumus projektā par ceļa Līvāni — Aizpurieši — Silasprogi — Daukstes — Silavas (Turku pagastā) papildus rekonstrukciju 140 metru garumā posmā no 2,580. līdz 2,720. kilometram, kura rekonstrukcijas izmaksas, veicot iepirkumu, sastāda 12 874,12 latus, un, ņemot vērā, ka, veicot ceļa Līvāni — Aizpurieši — Silasprogi — Daukstes — Silavas rekonstrukciju posmā no sākuma līdz 1,590. kilometram, izveidojies atlikums 5500 latu apmērā, līdz ar to iztrūkstošais finansējums ir 7374,12 lati, nolemts piešķirt nepieciešamo finansējumu — 7374 latus ceļa rekonstrukcijai 140 metru garumā.

Sadalīta valsts budžeta nauda mācību līdzekļu iegādei

Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas 2013. gada 1. oktobra rīkojumu «Par papildus piešķirto valsts budžeta finansējumu 2013. gadam mācību līdzekļu iegādei pašvaldībām — pašvaldību izglītības iestādēm, kas īsteno licencētas pirmsskolas izglītības programmas, vispārējās pamatizglītības programmas un vispārējās vidējās izglītības programmas» Līvānu novada pašvaldībai piešķirts papildus finansējums 4399 latu apmērā. Deputāti apstiprināja šīs summas sadali novada izglītības iestādēm, kas īsteno licencētas vispārējās pamatizglītības programmas un vispārējās vidējās izglītības programmas 2013. gadam proporcionāli izglītojamo skaitam uz 2012. gada 3. septembri: Līvānu 1. vidusskolai — 977 latus, Līvānu 2. vidusskolai — 439, Rudzātu vidusskolai — 199, Līvānu novada vakara (maiņu) vidusskolai — 240, Jaunsilavas pamatskolai — 218, Rožupes pamatskolai — 166, Sutru pamatskolai — 72 latus.

Apstiprināta arī papildus finansējuma sadale izglītības iestādēm, kas īsteno licencētas pirmsskolas izglītības programmas: pirmsskolas izglītības iestādei «Rūķi» — 1109 lati, Līvānu 2. vidusskolai — 139, Rudzātu vidusskolai — 106, Jaunsilavas pamatskolai — 253, Jersikas pamatskolai — 90, Rožupes pamatskolai — 147, Sutru pamatskolai — 57 lati.

Sēdē izskatīti arī vairāki citi jautājumi.

26. novembrī — LR Valsts prezidenta Andra Bērziņa vizīte Līvānos

26. novembrī darba vizītē Līvānos ieradīsies Valsts prezidents Andris Bērziņš. Kā informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļas vadītāja Ginta Kraukle, Valsts prezidenta sagaidāšana paredzēta pulksten 11.00 pie Līvānu novada kultūras centra. No pulksten 11.30 līdz 12.30 kultūras centra kamerzālē notiks prezidenta tikšanās ar Līvānu novada pašvaldības deputātiem, iestāžu un uzņēmumu vadītājiem, uzņēmējiem, nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, pagastu pārvalžu vadītājiem, konfesiju garīdzniekiem un mediju pārstāvjiem. Šajā laikā paredzēta arī īsa prezentācija par Līvānu novadu.

Pulksten 12.40 Valsts prezidents apmeklēs rekonstruēto Līvānu novada centrālo bibliotēku — vienu no modernākajām Latvijas reģionu bibliotēkām. Pulksten 13.10 prezidents piedalīsies šoruden uzbūvētās vieglatlētikas manēžas atklāšanā un tiksies ar novada skolu jauniešiem un Līvānu sporta skolas audzēkņiem.

Pulksten 13.50 iecerēta ziedu nolikšana pie Līvānu atbrīvošanas pieminekļa, kas uzcelts 1935. gadā brīvības cīņās kritušo latviešu kareivju piemīpai, kuri 1919. gadā Līvānus atbrīvoja no lieliniekiem. Padomju varas gados piemineklis tika varmācīgi nopostīts, bet 2004. gadā to par tautas ziedojumiem atjaunoja.

Pulksten 14.10 prezidenta delegācija un domes vadība apmeklēs Eiropā vadošo optiskās šķiedras ražošanas uzņēmumu SIA «Z — Light», bet pulksten 15.40 Valsts prezidents Andris Bērziņš piedalīsies labiekārtotās Līvānu novada pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķi» atklāšanā pēc teritorijas labiekārtošanas un siltināšanas. Pa ceļam uz bērnu dārzu viesim tiks parādīta uzbūvētā autoosta, topošais multifunkcionālais jauniešu iniciatīvas centrs, labiekārtotie pilsētas dzīvojamo māju iekšpagalmi.

Vizītes noslēgumā pulksten 16.00 ielānota Līvānu stikla muzeja apskate Latgales mākslas un amatniecības centrā.

Līvānu novada uzņēmēji pieredzes apmaiņā Bauskā

7. novembrī biedrība «Preiļu novada uzņēmēji» bija uzaicināta uz kopīgu pieredzes apmaiņas pasākumu Bauskā, tiekoties ar biedrību «Uzņēmēju klubs Bauska 97». Līvānu novadu pārstāvēja gan biedrības esošie, gan topošie biedri: Pēteris Romanovskis (SIA «Līvānu kūdras fabrika»), Ēriks Salcevičs (SIA «Sencis»), Zane Gaiduka (zirgu stallis «Kumeļsēta»), Svetlana Kuļgajeva (SIA «MSM Design»), Kaspars Rokjāns un Gatis Pastars (SIA «Livani Eko Group»), Aldis Lielpēteris (SIA «Latgales baseini»), Raimonds Vindulis (SIA «Vindulis»), Ilgonis Sņikers (SIA «Vindex»), Ramiss Alījevs (SIA «Rudzāts») un Diāna Vanaga (SIA «Paula 3»).

Kā informēja biedrības «Līvānu novada uzņēmēji» valdes locekle Zane Gaiduka, Līvānu uzņēmēji apmeklēja SIA «Teiksmas» auto remontdarbnīcu, kurā iepazīs ar auto virsbūves un ritošās daļas remonta iespējām un dažādu jaunu tehnoloģiju izmantošanu, kā arī paši izmēģināja roku praksē auto pulēšanā un deformācijas defektu novēršanā, izmantojot dažādas iekārtas un aprīkojumu.

Vizītes laikā Līvānu uzņēmēji apmeklēja arī vienu no populārākajiem Bauskas uzņēmumiem SIA «Bauskas alus» un tika iepazīstināti ar alus ražošanas procesu, tehnoloģiskajiem smalkumiem un procesa tehnisko pusi, kā arī guva iespēju nodegustēt vairākas uzņēmumā ražoto dzērienu šķirnes un iegādāties īpašus Bauskas alus suvenīrus. Tāpat tika apmeklēta Bauskas pils, kurā pašlaik norit plaši rekonstrukcijas darbi, atjaunots pils austrumu korpus, kur izveidotas vairākas muzeja zāles ar plašu un iespaidīgu ekspozīciju.

Līvānu novada uzņēmējus viesmīgi uzņēma un iepazīstināja Bausku biedrības «Uzņēmēju klubs Bauska 97» prezidents Indulis Pētersons. Vizītes laikā tika veikta nozīmīga pieredzes apmaiņa gan par kopīgiem uzņēmēju biedrību darbības un attīstības jautājumiem, gan dibināti kontakti individuālai sadarbībai. Līvānu novada uzņēmēji dalību šādos pasākumos novērtē kā ļoti vērtīgu, savstarpējo sadarbību un komunikāciju veicinošu aktivitāti, ko nepieciešams turpināt un attīstīt arvien plašākā mērogā.

Ari citi Līvānu novada uzņēmēji aicināti pievienoties un kļūt par biedriem, lai izmantotu iespējas piedalīties gan dažādos biedrības iekšējos pasākumos, gan veidotu kontaktus ar citām uzņēmēju biedrībām un klubiem no visas Latvijas, aicina Zane Gaiduka.

PREIĻU VALSTS ĢIMNĀZIJĀ

Preiļu Valsts ģimnāzijā izmēģina jaunu angļu valodas mācību grāmatu

Jau vairāku gadu garumā Preiļu Valsts ģimnāzijai (PVĢ) turpinās veiksmīga sadarbība ar angļu valodas mācību grāmatu izdevniecību «Oxford University Press» (OUP), informē ģimnāzijas angļu valodas skolotāja multiplikatore Anna Verza. Jūnijā no izdevniecības OUP saņemts piedāvājums pilotēt vienu no izdevniecības jaunākajām mācību grāmatu sērijām — «Insight». Projekta ietvaros divas ģimnāzijas klases — 1.A un 1.D — no izdevniecības bez maksas saņēma grāmatu komplektu, kurā ietilpst mācību grāmata un darba burtnīca. Kopā grāmatas saņēma 41 ģimnāzists. Ņemot vērā to, ka šogad skolām jānodrošina mācību līdzekļi, izdevās ietaupīt ievērojamu summu, ko vajadzētu iztērēt par angļu valodas mācību grāmatām.

Anna Verza pastāstīja, ka uzaicinājumu piedalīties jaunās mācību grāmatu sērijas pilotēšanā saņēma pieci Latvijas skolotāji. Trijās skolās pilotprojekts attiecas uz darba burtnīcām parastajā papīra versijā, vienā — gan papīra, gan online režīmā, bet PVĢ ir vienīgā no šīm skolām, kurā darba burtnīca tiek pilotēta tikai online režīmā. Tā ir unikāla iespēja un jauna pieredze ne tikai ģimnāzistiem, bet arī man pašai, atzīst skolotāja. Darba burtnīcās online režīmā ir uz pusi vairāk uzdevumu un dažādu resursu

nekā grāmatas papīra versijā. Skolēniem ir ērta un ātra iespēja papildināt zināšanas un uzlabot savas angļu valodas prasmes, izmantojot dažādus literatūras avotus, vārdnīcu, fonētikas, izrunas, gramatikas un citus izziņas avotus. Atsevišķā sadaļā ir apkopoti materiāli un uzdevumi, kas atvieglo un dažādo gatavošanos angļu valodas eksāmenam. Pēc darba veikšanas skolēni uzreiz redz sava darba rezultātu un pēc vēlēšanās saņem detalizētu kļūdu analīzi un norādes turpmākai kļūdu novēršanai. Savukārt skolotājiem ir iespēja pastāvīgi sekot skolēnu darba gaitai, regulēt un izvēlēties uzdevumus un to apjomu, salīdzināt atsevišķa skolēna vai visas klases izaugsmi un progresu, vai arī pēc vajadzības izvēlēties papildus uzdevumus vai teoriju rezultātu uzlabošanai. Darbi tiek automatiski izlaboti un rezultāti atspoguļoti diagrammās. Skolotāji var arī paši veidot savus testus, sazināties ar skolēniem un tamlīdzīgi. Tā ir efektīva un mūsdienīga metode, kā sekot līdzi jaunākajām valodas attīstības tendencēm un virzieniem. «Insight» ir piecu līmeņu mācību grāmatu sērija. Pašlaik ir izdoti tikai pirmie trīs līmeņi. Visu triju līmeņu mācību grāmatas jau ir apstiprinātas Izglītības un zinātnes ministrijā.

Ģimnāzistu parlamenta pārstāves piedalās apmācībās «Pašpārvalde tuvplānā»

Preiļu Valsts ģimnāzijas parlamenta

pārstāves levas Skutele no 2. BK un leva Grēvele no 3.HK kursa kopā ar skolotāju Ingūnu Patmalnieci rudens brīvlaikā trīs dienas pavadīja Daugavpilī, kur kopā ar vēl 20 citiem jauniešiem un viņu skolotājiem no Latgales skolām mācījās un apguva jaunas prasmes, kā strādāt, lai uzlabotu savas skolas parlamenta darbību. Šīs dienas bija piesātinātas, atzina PVĢ parlamenta prezidente leva Grēvele, tomēr mēs paguvām ne tikai darboties atbilstoši paredzētajam plānam, bet arī iepazīties ar citu skolu aktivistiem un smelties idejas no viņu darbiem.

Apmācības pārrunāts gan par grupu veidošanu un sadarbību, gan par pašpārvaldes vīzijām, mērķiem un resursiem, gan arī lomām un ieguvumiem, darbojoties parlamentā. Apmācību otrās dienas vakarā notika pašu veidots pasākums «Talantu vakars», atklājot, ka ikdienā bieži netiek pamanīts līdzās esošo cilvēku talants.

Visu apmācību laiku pašpārvalžu pārstāvji rūpējās un mācījās sadarbīties cits ar citu. Katram bija kāds slepeni izraudzīts draugs, ko vajadzēja iepriecināt ar kādu jauku pārsteigumu. Visas trīs dienas gaisā virvoja patiesa sirsnība un draudzība.

Noslēgumā skolēni saņēma apliecinājumus par piedalīšanos mācībās.

Apmācības notika Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras iestādītās Latvijas un Šveices sadarbības programmas «Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos» ietvaros.

ZIŅAS NO BIBLIOTĒKĀM

Balva Bērnu žūrijas ekspertiem — ekskursija uz Raiņa muzeju Jasmuižā

Livānu novada centrālās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas un Jaunsilavas bibliotēkas Bērnu žūrijas ekspertiem par centīgu darbošanos žūrijā bija sagādāta ekskursija uz Raiņa muzeju Jasmuižā un Aglonu, informē Margita Mālniece, bērnu literatūras nodaļas vadītāja. Ekskursanti ar interesi uzzināja muzeja vēsturi. Tas atvērta 1964. gada 16. augustā, un ir vienīgais Raiņa muzejs Latgalē. Jasmuiža ir īpaša ar to, ka tā ir dzejnieka jaunu dienu zeme, un šeit no 1883. gada līdz 1891. gadam topošais dzejnieks pavadīja savus ģimnāzijas un universitātes mācību brīvlaikus. Muižu nomāja un tajā saimniekoja Raiņa tēvs Krišjānis Pliekšāns. Rekonstruētā muižas pārvaldnieka mājā apmeklētājiem bija iespējams aplūkot ekspozīciju par dzejnieka ģimnāzijas un studiju gadiem.

Šogad Raiņa muzejs Jasmuižā saviem apmeklētājiem bija sagatavojis jaunu piedāvājumu — slēpņošanas spēli «Iepazīsti Raiņa vietas Jasmuižā!». Bērnu žūrijas eksperti izmantoja iespēju piedalīties slēpņu meklēšanā, izspēlējot komandu spēli, kuras dalībniekiem pēc īpašām norādēm bija jāatrod paslēptie puzzles gabaliņi un jāsaliek attēls, kurā attēlota muzeja ēka.

Andreja Paulāna darbnīca — cepli bērni iepazīs ar vidi, kādā dzīvojuši un strādājuši Latgales keramiķi 19. gadsimta beigās un 20. gadsimtā. Bērni labprāt izmantoja iespēju iejusties podnieka lomā un griezt podnieka virpu, konstatējot, ka tas nemaz nav tik viegli.

Interesi izraisīja arī pirms vairāk nekā 30 gadiem atjaunotajā muižas govju kūti izveidotā izstāžu zāle, kurā pašlaik aplūkojama plaša Latgales keramikas izstāde. Tajā eksponēti vairāk nekā 200 novada podnieku darinātie saimniecības trauki un dekoratīvā keramika.

Tālākais ekskursantu ceļš veda uz Aglonu, uz Kristus Karaļa kalnu, kur izvietot

tas 54 skulptūras par Bībeles sižetiem. Informācijas centra darbiniece sniedza atbildes uz bērnu interesējošiem jautājumiem. Sasildījušies pie kamīna centra telpās, ekskursanti baudīja tēju un cepumus lapenē pie dīķa. Visi kopā jauki uzdziedāja par godu dzimšanas dienas gaviļņiecei Anetei, un šādā priecīgā noskaņojumā ceļojums pa Aglonas un Preiļu novadiem beidzās.

Ķirbju izstāde Rudzātu bibliotēkā

Rudens krāsu dažādība Livānu novada Rudzātu bibliotēkā ienāca ar ķirbju izstādi, — zaļi, dzeltenī, oranži un striepaini ķirbji priecēja bibliotēkas apmeklētājus. Rudzātu bibliotēkas vadītāja Skaidrite Brūvere pastāstīja, ka izstādes iniciators bija Rudzātu vidusskolas 9. klases skolēns Raitis Černovs, kurš skolotājas Jolantas Ļubkas - Tarasovas vadībā veica pētījumu par ķirbjiem. Noslēguma pasākumā Raitis prezentēja savu pētījumu, pastāstot par ķirbju veidiem, to izmantošanu, kā arī par analīžu veikšanu dažādās augsnēs augušiem ķirbjiem, nosakot nitrātu un nitrītu sastāvu. Savukārt ķirbju audzētāji izstādīja savus stāstus par pašu izaudzētajām lielajām «ogām», kas piedalījās izstādē. Vineta Valaine atklāja, ka viņas dārzā pats ienācis un izaudzis savvaļas ķirbis, — ne sēts, ne kopts. Jaunākā ķirbju audzētāja Odrīja Ancveiriņa uz izstādi bija atnesusi savu ķirbišu kolekciju. Kopā ar māmiņu Daigu viņa parādīja arī dekoratīvos ķirbjus un pastāstīja par to izmantošanu floristikas kompozīcijās. Sandra Zalāne dalījās savā pieredzē, atklājot, ka vienmēr iegādājas sēklas, uz kuru paciņām rakstīts, ka izaugušie ķirbji svērs aptuveni 1,5 kilogramus. Arī šopavasir nopirkusi tādas pašas sēklas, taču rezultāts pārsteidzīgs, — izaudzis par 20 kilogramiem smagāks ķirbis. Sandra ķirbi, kam tika piešķirts nosaukums «visapaļākais», uzdāvināja bibliotēkai, lai gaida pavasari un ar savu oranžo krāsu lai nes siltumu telpā.

Savukārt Lilita Rudzāte dalījās pieredzē, ko var pagatavot no ķirbjiem un kādas vir-

Skolēni par Latvijas brīvības cīnītājiem

Pasaulē ir valstis ar senu pastāvēšanas vēsturi un ir arī tādas, kā Latvija, kas radusies samērā nesen, pirms nepilniem simts gadiem, un savu neatkarību atguvusi pavisam netālā pagātnē. Taču atgūtās neatkarības gados piedzīvots ir daudz kas: esam atzīta valsts pasaulē, esam ES dalībvalsts, ir saglabāta sena kultūra un valoda, ir sava vieta pasaules politikā, un ar Latviju kā sev līdzīgu runā visas pasaules valstis, kurām ir interese savstarpējo attiecību veidošanā.

Lai Latvija būtu valsts, savu ieguldījumu ir devuši arī latviešu strēlnieki, gan tie, kas bijuši vienā pusē, gan tie, kas karoja pretējā pusē. Latviešu strēlnieku fenomens ir jau daļēji apzināts vēsturē, mākslā, memuāros un daiļliteratūrā, bet vēl ilgi šīs legendārās personības mudinās jaunas paaudzes vērtēt vēsturi tās dienas acīm un arī no sava laika skatījuma, lai saprastu, kas liek jaunam cilvēkam valstij tik izšķirošā brīdī pamest mājas, mīļotos cilvēkus un ar ieroci rokās doties sargāt savu Tēvu zemi.

Riebiņu vidusskolas 12. klases skolēni literatūras stundās lasīja Aleksandra Čaka poēmu «Mūžības skartie». Ar pieauguša cilvēka prātu un izpratni aizdomājās par karavīru izjūtām un pārdzīvojumiem, konstatēja kara neēdīgumu un uzdeva sev mūžīgo jautājumu: kāpēc cilvēki karo? Iepriecina apziņa, ka jaunajai paaudzei mūsu valstī karī nav vajadzīgi, un poēmas teksts nav tikai vēstures liecības, bet arī domas par nākotni. Sabiedrībai ir vajadzīgas labas un gudras domas, kas rosinātu tālāk domāšanas procesu.

Piedāvāju ieskatīties 12. klases skolēnu domrakstos, lai pārliecinātos, ka ar Dzimtenes izjūtu, patriotismu un savu identitāti jaunajai paaudzei viss ir kārtībā.

«Karš ir briesmīgs, tas ir pārbaudījums katram cilvēkam. Dīvēl daudz cilvēki tikai karā saprot, cik vērtīgs ir miers un kāpēc tas jāsaņem. (J. Kolesnikova)

Latviešu strēlnieki gāja cīnīties, lai viņu bērniem būtu skaista nākotne. Kara ikdiena bija skarba un grūta, bet cerība un ticība bija vienmēr līdzās ikvienam karavīram. (J. Hritonenka)

Karavīram pirms kaujas palīdzēja svētas dusmas un ticība, ka viņš uzvarēs ienaidnieku. (T. Kuncveiča)

Es redzēju, ka ne visi bija tik drosmīgi pirms kaujas, bet viņi prata šīs bailes uzveikt. Tā ir mācību stunda, kā pārvarēt bailes sevi. (A. Hritonenka)

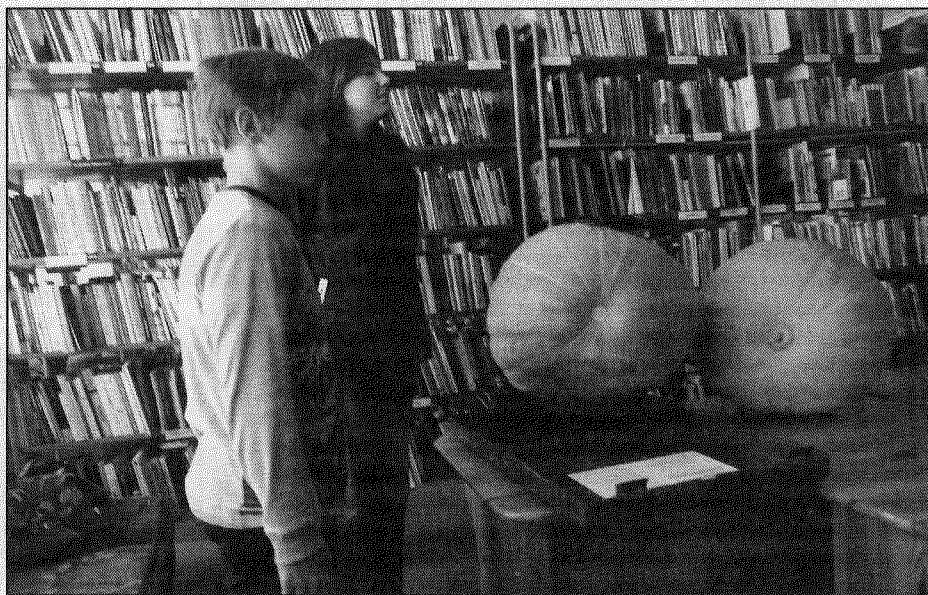
Mūsdienu cilvēki ir lielāki materiālisti, tāpēc mazinās patriotiskās jūtas un gara spēks. Poēmu vajadzētu izlasīt jaunajai paaudzei, īpaši zēniem, tad A. Čaka spēcīgie un pārliecinošie vārdi atgriezīs mūsos zudušās vērtības. (O. Bulova)

Man gribas pateikt atzinīgus vārdus par karavīriem un lielu paldies cīnītājiem, jo viņi cīnījās, lai dzīvotu nākamās paaudzes, tāpat es. Es domāju, ka mums vairs nebūs karu un mēs dzīvosim ilgi un labi. (A. Danilova)

Ne jau ar mums Latvija ir sākusies un ne jau ar mums izbeigsies. Mūsu tēvu tēvos tā sākusies, bet mūsu bērnos tā nebeigsies. Mums visiem kopā Latvija jāveido par tādu valsti, lai pašiem būtu prieks te dzīvot. «Tikai tas, kas dzimis lielās mokās, pieder mīlestībai...» A. Čaks (L. Golubeva)»

I. Ormane,

Riebiņu vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja

● Raitim Černovam (no kreisās) ķirbju svēršanā palīdz smagākā ķirbja, kas svēra 28,6 kilogramus, īpašnieks Ādams Brūvers.

tuves viltības pielietot, ja ģimenē kāds ķirbjus neēd. Šogad iegādātas sēklas un izaudzēti cepamie ķirbji.

Katram ķirbim tika piešķirta kāda nominācija, piemēram, smagākais, apaļākais un citas, bet to īpašnieki saņēma nelielas dāvanīņas.

Lai nākamgad izstāde būtu vēl bagātāka, nolemts jau pavasarī aicināt iedzīvotājus sākt gatavoties izstādei un izaudzēt kādu īpašu ķirbi.

Lasa par ārstēšanos un spēlē dakterus

Šogad ir silts rudens, un Rudzātu bērni par slimībām nedomā. Taču, lasot Bērnu žūrijas jaunākās grupas ekspertu vērtējumam nodoto Ineses Zanderes grāmatītiņu «Līze Analize un citi slimnīcas skaitāmpanti», katrs atcerējās, kā ir tad, kad cilvēks saslimst un jūtas slikti. Pavisam bēdīgi kļūst ap sirdi, ja jāārstējas slimnīcā. Slimnīcas skaitāmpanti stāsta, «ka nevar skraidīt bērniņš slims», «jādzēr

zāles, nav, kur sprukt», bet slimnīcā var arī sadraudzēties — «jokoties un kopā spēlēt spēles», ja «skrien šļirce aša, kopā drošāk mums — nav sāpīgs adatiņu uzbrukums». Dakteris pazīst visas slimības, un ātri «veselojas slimnieciņš». Bērnu žūrijas jaunākajā grupā darbojas Rudzātu vidusskolas 1. un 2. klases skolēni ar skolotājas Lilitas Rudzātes atbalstu, jo tikko lasīt sākušiem pirmklasniekiem reizēm vēl vajadzīga palīdzība grāmatu lasīšanā.

Grāmatīņas lasīšana kā reiz sakrita ar zobārstniecības busiņa vizīti Rudzātās, un bērni pēc izlasīšanas droši devās tikties ar mediķiem. Dakterim jābūt ļoti gudram, nopietnam, daudz jāzina un ļabi jāamcās, — tā domāja žūrijas eksperti un pēc apskates iesaistījās spēlēs, iejutoties ārstu un pacientu lomās.

Rudzātu bibliotēkā Bērnu žūrija darbojas jau vairāk nekā desmit gadus. Bibliotēkas vadītāja pastāstīja, ka šogad par ekspertiem pieteikušies 23 bērni, kuri lasa un vērtē grāmatas.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Bērnu — invalīdu vecāku atbalsta grupai desmit gadi

Jau desmit gadus Preiļu novada sociālā dienesta telpās uz tikšanās regulāri kopā sanāk biedrības «Velku fonds» bērnu — invalīdu vecāku atbalsta Preiļu grupa kuratores Ilzes Lielpēteres vadībā. Visu šos gadus nodarbībās piedalījies arī Preiļu bērnu un jauniešu centra direktore Aija Caune, kura pēc «Novadnieka» lūguma pastāstīja, kā norisinās šīs grupas nodarbības un ko tās dod vecākiem.

«Reizi mēnesī kopā sanākam smaidīgas mammas, kurām ir bērni ar īpašām vajadzībām, lai saņemtu neviltotu savstarpēju palīdzību un mudinājumus virzīties uz priekšu, kā arī, lai rastu atbildes uz jautājumiem, justos pieņemtas un saprastas vietējā sabiedrībā,» stāstīja Aija Caune.

«Tikšanās reizēs mēs mācāmies labāk iepazīt sevi, uzklaušam citu pieredzi dažādu jautājumu risināšanā, rodam jaunu spēku kaut ko izmainīt un pilnveidot savā dzīvē, uzlabot savstarpējās attiecības ar līdzcilvēkiem un dzīves kvalitāti. Mēs mācāmies uzticēties un izprast savas grūtības, cenšamies atrasties, iegūstam noderīgu informāciju, sirdsmieru, sapratni, risinām problēmas, mācāmies klausīties un saprast tuvāko, lai gan reizēm klausīties ir grūti, smejamies idejas, saņemam emocionālu palīdzību grūtā brīdī, palīdzam sadzīvot ar sāpēm, veicinām savu spēku apzināšanos, savu izaugsmi un pašcieņu.»

Mūsu grupas nodarbības sākas ar apli «Kas jauns, kas labs ar mani noticis...», kura laikā īsi pastāstām par sev svarīgāko iepriekšējā laika posmā gan savā dzīvē, gan darbā, gan arī bērnu dzīvē, gan par piedzīvoto pa ceļam uz nodarbībām (atkarībā no savām izjūtām). Tas rada pozitīvu noskaņojumu, mazina trauksmi. Tad seko plānotā temata apspriešana. Katrs no mums izsakās par konkrēto tematu. Nodarbības noslēgumā ikviens atklāj, kas bija svarīgākais, pats vērtīgākais, kas patika visvairāk, vai arī nepatika.

Darbošanās atbalsta grupā dod iespēju apzināties, ka mēs, bērnu — invalīdu mātes, neesam vientuļas savās problēmās, ka ir cilvēki, kas viens otru saprot un pieņem tādu, kāds katrs ir. Kopā pabūšana ar cilvēkiem, kam ir līdzīgas problēmas, rada drošības sajūtu, iespēju atklāti izrādīt savas jūtas — «izlādēties», ja kuram tas nepieciešams. Kopā ar pārējiem problēmbērnu vecākiem pavadītais laiks dod prieku un gandarījumu par tām pozitīvajām izmaiņām mūsu dzīvēs, ko veicina atbalsta grupas dalībnieku draudzīgais pļecs un iegūtās zināšanas.

Ilze Lielpētere rūpējas par drošu, pozitīvu atmosfēras uzturēšanu grupā, ir uzmanīga un iekļaujoša. Palīdz mums uzņemties atbildību gan tikšanās reizēs, gan citās aktivitātēs. Uzmanīgi ieklausās, atzīmē aktuālos tematus, kuri izskan grupā. Mēs iemācāmies cīnīties par savām un bērnu tiesībām, dalāmies pieredzē, spēkā un cerībās, kā arī priecājamies par katru uzvaru — par katru pozitīvu pārmaiņu sava bērna veselības stāvoklī vai attiecībās ar līdzcilvēkiem.

Katra nodarbība veltīta kādai konkrētai tēmai. Šo daudzo gadu laikā esam pārrunājušas bērna dzīves jēgas problēmas, līdzjutību — kā es to saprotu, naudas nozīmi savā dzīvē, pieņemšanu, pacietību, pazemību. Apspriešam arī tādas tēmas kā emocionālā izdegšana; konflikti, to veidi un risināšanas iespējas; bailes un kā tās izkļūst; manas vajadzības un bērna vajadzības; vainas izjūta; aizspriedumi; pašapziņa un pašvērtējums; savu robežu apzināšana; citu robežu respektēšana. Risinām arī smagas sarunas. Esam apmeklējušas arī Latvijas jauniešu pansionāta, iepazīnušas ar Zviedrijas pieredzi sociālās palīdzības un pakalpojumu sfērā, kopā ar bērniem bijušas nometnēs. Mācāmies izprast un sadzīvot ar dzīves nezināmajām pusēm.

Ikviena mūsu tikšanās ir notikums un stāsts par pasauli, kas pirmajā acumirknī varbūt vairāk līdzinās nemitīgam pūlēm, bet patiesībā zem redzamās virskārtas slēpj dziļāku jēgu un daudz skaistuma. Viss grupā runātais paliek starp grupas dalībniekiem. Tāds ir noteikums, un mēs to respektējam.

Velku biedrības darbības mērķis ir atbalstīt attīstības iespējas ģimenēm, kurās aug bērni ar smagām veselības problēmām, un rūpēties par bērniem, kas dzīvo nabadzībā. Šim nolūkam biedrība piedāvā: vecāku atbalsta grupas, kuru darbu koordinē un vada profesionāls psihologs, kura kompetencē ir sekot grupas attīstībai, — lai visi dalībnieki tiek uzklauti, var izteikt savu viedokli un tam, lai vienas spēcīgas personības intereses nekļūtu dominējošas pār pārējo interesēm; vasaras nometnes; izglītojošo darbu; humāno palīdzību.

Atbalsta grupas ir viens no efektīvākajiem, lētākajiem un nepieciešamākajiem cilvēku savstarpējās palīdzības pakalpojumiem. Tās ir grupas, kurās tiek dotas iespējas līdzdarboties, risināt grūtus jautājumus un dalīties pieredzē. Šādas grupas ir plaši izplatītas un balstās uz pašpalīdzības un atbalsta principiem, kopā sanākot cilvēkiem ar līdzīgām problēmām.

Man šīs grupas tikšanās reizēs ir svētīgas un ļoti svarīgas. Tās dod spēku un mieru ikdienas rūpēm.

Katram bērnam ir nepieciešami stipri un laimīgi vecāki, kuri saprot, kas vajadzīgs viņu bērnu attīstībai, un zina, kā to sasniegt.

Sagatavoja L. Rancāne

Izmaiņas veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtībā

Apstiprināti Veselības ministrijas izstrādātie grozījumi Ministru kabineta noteikumos, kas nosaka veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtību, lai atbilstu direktīvai par pacientu tiesību piemērošanu pārrobežu veselības aprūpē prasībām.

Grozījumi paredz, ka Nacionālā veselības dienesta (NVD) mājas lapā tiek ievietota informācija par ārstniecības personām un ārstniecības iestādēm, kas noslēgušas līgumus ar dienestu par valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu, kā arī informāciju par veselības aprūpes sistēmu Latvijā un par elementiem, kas saskaņā ar direktīvu ir jāiekļauj receptēs, kas

tiks izmantotas citā valstī.

Tāpat noteikti tie ārstniecības pakalpojumi, kuru saņemšanai citā Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomiskās zonas dalībvalstī vai Šveicē nepieciešama iepriekšēja NVD atļauja:

- ✓ lielo locītavu endoprotezēšana stacionārā;
- ✓ kardiokirurģiskā ārstēšana stacionārā;
- ✓ medicīniskā rehabilitācija stacionārā;
- ✓ ķirurģiskie pakalpojumi oftalmoloģijā;
- ✓ medicīniskā apaugļošana.

Paredzēts, ka NVD var atteikt atļauju iepriekšminēto pakalpojumu saņemšanai citā valstī, ja tos var saņemt Latvijas ārstniecības iestādēs laika posmā, kas

noteikts saskaņā ar maksimālo gaidīšanas laiku uz šo pakalpojumu saņemšanu atbilstoši pieejamajiem finanšu līdzekļiem (lielo locītavu endoprotezēšana stacionārā un medicīniskā apaugļošana — piecos gados; kardiokirurģiskā ārstēšana stacionārā un medicīniskā rehabilitācija stacionārā — 12 mēnešos; ķirurģiskie pakalpojumi oftalmoloģijas dienas stacionārā — 24 mēnešos). Tāpat NVD var atteikt atļauju ārstniecības pakalpojumu saņemšanai citā valstī, ja personas drošība varētu tikt pakļauta riskam vai veselības aprūpes pakalpojumu sniegšana tāda juridiska vai fiziska persona, kas izraisa būtiskas šaubas par veselības aprūpes kvalitāti vai drošību.

Iespējama valsts apmaksāta vakcinācija pret gripu

Atgādinām, ka iedzīvotāji var savlaicīgi gatavoties gripas sezonai, veicot vakcināciju pret gripu.

Kompensējot 50% no Kompensējamo zāļu sarakstā iekļautās gripas vakcīnas cenas, valsts apmaksā vakcināciju pret gripu šādām iedzīvotāju grupām: cilvēkiem vecumā no 65 gadiem; bērniem vecumā no sešiem līdz 23 mēnešiem; grūtniecēm; riska grupām:

- ✓ cilvēkiem ar hroniskām

plaušu slimībām;

- ✓ cilvēkiem ar hroniskām sirds-asinsvadu slimībām;
- ✓ cilvēkiem ar hroniskām vielmaiņas slimībām;
- ✓ cilvēkiem ar hroniskām nieru slimībām;
- ✓ cilvēkiem ar imūndeficītu;
- ✓ cilvēkiem, kuri saņem imūnsupresīvu terapiju, piemēram, pacientiem pēc nieru transplantācijas);
- ✓ bērniem vecumā līdz 18 gadiem, kuri ilgstoši saņem terapiju

ar *Ac. acetylsalicylicum*.

Ja pacients saņem vakcinu pret gripu no Kompensējamo zāļu saraksta, tad pacientam ir jāmaksā pacienta līdzmaksājums no 2,28 līdz 2,57 latiem atkarībā no konkrētās vakcīnas.

Lai ielānotu vakcināciju, iedzīvotājam jāsaņem ar sava ģimenes ārsta praksi un kopīgi ar ģimenes ārstu jāpārrunā nepieciešamība veikt vakcināciju pret gripu.

Par Ārstniecības riska fonda darbību

Apstiprināti Veselības ministrijas izstrādātie noteikumi, kas nosaka Ārstniecības riska fonda darbību.

Noteikumi nosaka Ārstniecības riska fonda darbības principus, paredzot kārtību, kādā tiek pieprasīta atlīdzība no fonda par pacienta dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu ārstniecības procesa laikā, atlīdzība par ārstniecības izdevumu kompensāciju, pacientam nodarītā kaitējuma apmēra noteikšanu un lēmuma pieņemšanu par atlīdzības izmaksu, ārstniecības izde-

vumu vērtēšanu, kā arī fonda izveidošanas, administrēšanas, uzkrāšanas un ārstniecības riska gada maksājumu apmēra aprēķināšanas kārtību.

Pamatojoties uz Veselības inspekcijas atzinumu (inspekcija veiks ekspertīzi, noteiks veselībai vai dzīvībai nodarītā kaitējuma apmēru un vērtēs pacientam radušos ārstniecības izdevumu saistību ar nodarītā kaitējuma seku mazināšanu vai novēršanu), Nacionālais veselības dienests pieņems lēmumu par atlīdzības izmaksu vai atteikumu to

izmaksāt.

Jau ziņots, ka Pacientu tiesību likums nosaka, ka pacientam ir tiesības uz atlīdzību no Ārstniecības riska fonda par viņa dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu, kuru ar savu darbību vai bezdarbību nodarījušas ārstniecības iestādē strādājošas ārstniecības personas. Ārstniecības riska fonda darbība uzsākta šī gada 25. oktobrī un **atlīdzības par nodarīto kaitējumu pacientiem varēs saņemt no 2014. gada 1. maija.**

Padomi, kas tavai sirdij palīdzēs sagaidīt ziemu

1. Tikai bez stresa! Saspringtā brīdī labāk dažas reizes ieelpot un pajautāt savai sirdij, kā viņa jūtas, kad tu stress. Sirdsniņa tev atklātu, ka stress viņai nav par prātām.

2. Saruna ar sirds draugu. Runā par neko, par visu ko, bet zini, ka sirdsniņa saruna nostrādās tikai tad, ja runāšana būs pa istam, no sirds.

3. Perfekts asinsspiediens. Kāds ir tavējais? Ar ko tad lai palielās kolēģiem vai kaimiņiem tantēm? Nu labi, var arī nelieļties, bet tomēr savu asinsspiedienu uzziņi kaut vai tikai tādēļ, lai tava sirds būtu droša — dzert kafiju vai tomēr labāk uzvarīt tēju...

4. Veselīgas pastaigas ar draugiem pa mežu. Atliek tikai iegādāties gumijas zābakus.

5. Lapu grābšana. Un nesaki, ka tā ir apnicīga nodarbe. Vajag tikai pareizo pieeju, mērķi un tava sirds liksmos gan par sakopto apkārtni, gan par izdevušos dienu kopā domubiedriem, gan par izkustēšanos svaigā gaisā.

6. Svaigi spiestas sulas. Rudens ir īstais gadalaiks, lai no dabas veltēm pagatavotu sev un citiem veselīgas, svaigi spiestas sulas. Vitamīni, vitamīni un vēlreiz vitamīni ir tas, ko tava sirds prasa pirms ziemas sākuma.

7. Laba kompānija. Citādi tie garie, tumšie vakari, monotonais lietus aiz loga vai novest līdz dep-

resijai. Sirdsniņai vienai pašai grūti, tāpēc pulcini kopā citas draudzīgas sirdis.

8. Vizīte pie ģimenes ārsta. Kad tu pēdējo reizi biji pie sava ģimenes ārsta bez kādas steidzamas vajadzības? Neatceries? Tas gan nav labi! Reizi gadā pie ārsta jāaiziet tāpat — dažas analīzes nodot, asinsspiedienu pamērīt un holesterīna līmeni asinīs noteikt... Sirds pēc tam visu ziemu būs mierīga.

9. Āboli. Ir tāds teiciens — ja ēdīsi ābolus no rīta un vakarā, būsi tievs visu mūžu. Pārspīlēt ar ābolu ēšanu nav vēlams, taču sirdij ļoti patīktu, ja tu būtu veselīgi slaidis, un Latvijas gardie rudens āboli to var palīdzēt īstenot.

VIDZEME

Pavisam citi kārkli

2009. gadā Kocēnu pagastā reģistrēta SIA «Ecomark». Tās darbības joma ir Latvijai neierasta — kārķu audzēšana un pavairošana, par ko vietējā sabiedrībā izveidojušies visai atšķirīgi viedokļi. Daži lauksaimnieki un gados vecāki cilvēki kārķus joprojām uzskata par nezāli, kas jau tā savairojusies, tad kādēļ, viņuprāt, ar tiem jāaizņem vēl arī lauksaimniecībai derīgas platības. Dzirdēts viedoklis, ka kārķi sabojā meliorācijas sistēmas. Tajā pašā laikā ir arī lauksaimnieki, kas atzīst, ka maizīti no pašu audzētajiem graudiem negribētu ēst, jo konkurences dēļ spiesti lietot daudz ķīmikāliju. Un dažs pavisam atklāti pasaka, — labāk lai aug kārķi, nevis latvāņi.

Uzņēmuma izpilddirektorei valmieriete Lāsmā Apsītei ātraudzīgo kārķu audzēšanai savi argumenti: — Nav tā, ka mēs kādam ņemam nost zemi. Cenšamies apsaimniekot tikai tās platības, kas nevienam nav vajadzīgas. Ja mūsu kritizētāji iedziļinātos, tad redzētu, kādus purvus un aizaugušas pļavas esam attīrījuši no apauguma un sagatavojuši atbilstoši lauksaimniecības vajadzībām. Un maz ticams, ka meliorācijas sistēmas tur vēl darbojas. Pie tam purvainajos laukos, kur iepriekš traktors zemes mitruma dēļ netika virsū, kārķi jau lieko mitrumu uzsūkuši, jo tie patērē ļoti daudz ūdens. Latvijas kārķi ir

ložņājoši, turpretī mūsu laukos tie kā sastādīti rindās, tā arī aug, nekur neložņājot, jo izmantojam selekcionētu stādmateriālu. Pie tam, septiņas reizes tos nogriežot, kārķi zaudē savu augšanas spēju un ir jāņem ārā. Lietuviešu, vāciešu, zviedru pieredze rāda, ka pēc 20 gadiem stādījumi tiek frēzēti, celmus izceļ ar arķu, un zeme atkal ir brīva. Ķīmikālijas kārķu laukos tiek lietotas tikai vienu reizi — sagatavojot tiem zemi. Tā kā noslodze uz augsni nav tāda, kāda ir tradicionālajai lauksaimniecībai. Vēl viens pluss — kārķu laukā veidojas bioloģiskā daudzveidība, tur labprāt dzīvo putni, mazie grauzēji, kukaiņi un dažādi augi.

Arī kārķis ir prasīgs

Neesot tā, ka pavairošanai stādāmo materiālu var sagriezt pa vietējiem krūmiem. Licencēti spraudēņi tiek iepirkti Zviedrijā. Lai arī nu jau tos iegūst no pašu laukiem, joprojām tiek ievestas jaunas šķirnes. Lai varētu izvēlēties labākās, ražīgākās, arvien nākas eksperimentēt.

Arī «nezālei» kārķam ir savas prasības. Lai spraudēni varētu iestādīt 20 centimetru dziļumā, arums attiecīgi jāgatavo. Pavasari stādīšana sākas aprīlī un turpinās līdz Jāņiem. Izrādās, kārķi ir arī ļoti jutīgi pret nezālēm, tāpēc, lai tās jaunus stādījumus nenomāktu, rindstarpas jāravē. Nezāļu apkarošana rindās notiek mehāniski.

Savukārt, lai augi sakuplotu un dotu lielāku koksnes masu, jau pēc pirmā gada tie tiek pļauti. Līdz ar to turpmāk uz augšu

skaisti aug nevis viens vai divi stumbri, bet pieci līdz septiņi. No krūmu kārķa šādu rezultātu nevarētu iegūt, saka Lāsma.

Kārķu pavairošana ir uzņēmuma pamata nodarbošanās, jo tā novērtēta kā perspektīva — no zemes īpašnieku puses rodas arvien lielāka interese par šīs kultūras stādījumiem lauksaimniecībā neizmantojamās platībās. Uzņēmums apsaimnieko nu jau vairāk nekā 300 hektārus Vidzemē. Tās ir gan nomātās, gan iepirktais zemes. Pamazām tiek domāts arī par spraudēņu realizāciju, taču, lai to drikstētu darīt, ar stādu izcelsmes uzņēmumu jānokārto licencēšanas formalitātes.

Bizness ir perspektīvs

Pirmo koksnes ražu plānots vākt 2015. gadā. Par šķeldas noietu bažu neesot — jau nākamā gada apkures sezonai tiek sludināti daudzi iepirkumi. Tāpēc ir doma, ka varēs sadarboties ar vietējiem pasūtītājiem. Šķelda pašlaik ir pieprasīta, saka Lāsma. Ja prognozes piepildīsies, arī cena pieaugs.

Raugoties uz priekšu, Madonas pusē jau sameklēti kolēģi, kas iegādājušies kombainu kārķu pļaušanai un plāno šoziem Ventspils pusē, kur stādījumi jau četrus gadus auguši, to izmēģināt.

Lāsma uzskata, ka bizness ir perspektīvs, bet vienlaikus atzīst, ka katram tas nebūtu pa spēkam, jo sākotnēji nepieciešami lieli ieguldījumi, kas atmaksāsies tikai ar laiku.

«Lāsma

● Lāsma Apsīte kārķu laukā Rubenē izvēlas stādāmo materiālu. Vislabākais tas esot tad, kad stumbrs izaudis vismaz līdz divu metru augstumam un ir mazā pirksta resnumā.

BALVI

Vai tu domā tāpat?

Balvu kultūras un atpūtas centra laukumā atklāta instalācija «Par dzīvību». Kampanjas pārstāve Jana Babre - Laime «Vadugunij» pastāstīja, ka Balvi ir desmitā pilsēta Latvijā, kur var iepazīties ar 27 patiesiem stāstiem par nedzimušiem bērniem.

Viena no nedzimuša bērniņa instalācijām vēsta: «Katra dienu Latvijā tiek izlemts nogalināt aptuveni vēl 27 bērniņus, tieši tādus kā es. Ikviens no mums vēlējas to, kas ir dāvāts Tev — iespēju dzīvot. Taču māmiņai, tētim, vecmāmiņai un citiem viņu līdzcilvēkiem bija tiesības lemt citādi. Katram no viņiem bija svarīgs un nozīmīgs iemesls, kāpēc mūs iznīcināt. Vai Tu domā tāpat?»

Balvu evaņģēliski luteriskās draudzes mācītājs Mārtiņš Vaicovskis, atklājot instalāciju, aicināja atcerēties, ka dzīvība nav mūsu izvēle: «Dzīvība ir Dieva dāvana. Pateiksimies Dievam par dāvanu, ko viņš mums dod. Par to, ka viņš uztur cilvēka dzimumu šeit uz zemes. Lai šī izstāde mūsu pilsētā, mūsu novadam nāk par svētību, lai mēs aizdomājamies, cik liela Dieva dāvana ir dzīvība.» Kampanjas

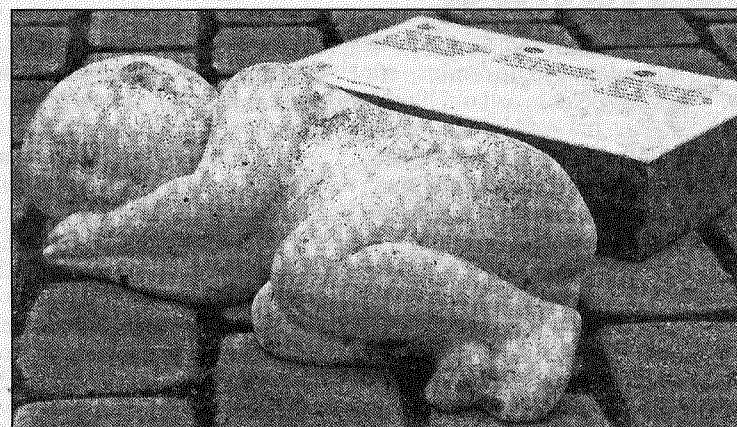
«Par dzīvību» pārstāve Jana Babre - Laime nešaubās, ka ikvienā ģimenē ir būtiski runāt par to, cik svarīgas ir cilvēku attiecības, tāpēc aicināja vecākus ļoti rūpīgi sekot līdz tam, ko bērniem māca skolās: «Man pašai rūgtā pieredze, kad, mācoties 10. klasē, bija sacensības, kurš ātrāk uz banāna uzvilks prezervatīvu. Tas ir kaut kas briesmīgs.» Viņa atzina, ka par šo jautājumu ir bēdīgi un skumji runāt: «Tomēr redzu, ka cilvēki mainās. Balvi ir otrā pilsēta, kur sajūtu tik labvēlīgu attieksmi. Pirmā bija Madona. Citviet, nerunājot par Rīgu, esam izjūtuši pat cilvēku agresivitāti.»

Daugavpils diecēzes bīskaps Einārs Alpe atgādināja Dieva bausli «Tev nebūs nokaut»: «Patiesībā šai instalācijai jāšakās cilvēka sirdī. Daudzi cilvēki šeit ies garām un domās, — kas te salikts, kāpēc tas ir vajadzīgs? Kāpēc mēs esam šeit? Lai aizdomātos, lai pateiktos par savu dzīvību un varbūt arī, lai nožēlotu to, ka esam kādreiz bijuši tie, kuri izšķirušies par šo briesmīgo soli. Paskatoties uz šiem akmens tēliem, varam iedomāties, ka aiz tiem varētu būt pulciņš bērnu. Mēs domājam un redzam, ka mūsu tauta tik strauji sarūk un mūsu kļūst arvien

mazāk un mazāk gan lielākās, gan mazākās Latvijas pilsētās. Kā gan lai mēs pastāvam, kā gan lai neizmirstam un neiznikstam, kā vienīgi pildot doto Dieva uzdevumu — piepildīt zemi, vairojot tautu un tajā dzīvot. Dievs Bibēlē saka: «Es tevi radīju un es tevi arī veidoju.» Pilsētas laukumā, klausoties bērnu dziesmu, šķita, ka tas ir pats skaistākais brīdis. Viņi no sirds mums gribēja kaut ko sniegt un pateikt. Lai Dievs palīdz mums, ka mēs aizdomājamies, ka iestājamies par dzīvību.»

Kampanjas «Par dzīvību» pārstāve Jana Babre-Laime klātesošos apsveica ar to, ka mēs esam piedzimuši. «Kad man zvana, lamājas un jautā: «Kāpēc jūs sāpināt cilvēkus?», atbildu, ka nevienu nevēlamies sāpināt. Mūsu sabiedrībai jāmainās kopumā, un

● Balvos atklāta instalācija «Par dzīvību», kurā skatāmas 27 nedzimušu bērniņu figūras.

mainīties varēsīm tikai tad, kad sapratīsim, ka mazais cilvēciņš, kurš ir mātes miesā, ir viens no mums,» viņa piebilda. Instalācija

Balvos būs apskatāma līdz 24. novembrim.

«Vaduguns»

Iekšlietu nozares amatpersonām 2014. gadā turpinās palielināt atalgojumu

Apstiprinātajā 2014. gada valsts budžetā Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu nodarbināto atbildības palielināšanai paredzēts papildu finansējums 10 108 913 eiro apmērā, tajā skaitā amatpersonām ar speciālajām dienestu pakāpēm — 8 166 803 eiro apmērā. Kopējais iekšlietu nozares nākamā gada budžets sastāda 283 993 867 eiro, no kuriem lielākā daļa jeb 61% tiks novirzīti darbinieku atbildībai, informē ministrijas sabiedrisko attiecību un organizatoriskā darba nodaļas vadītāja Gunta Skrebele.

Iekšlietu ministrs Rihards Kozlovskis: «Iekšlietu nozares prioritāte ir cilvēks, tāpēc lielākie finanšu resursi 2014. gadā tiks novirzīti atalgojuma un sociālo garantiju palielināšanai, piemēram, virsstundām, atvaļinājuma pabalstiem, prēmijām par darba novērtējumu. Palielināts finansējums arī veselībai aprūpei. Salīdzinoši lielāks atalgo-

juma pieaugums sagaida tos darbiniekus, kuriem šobrīd ir zemākās algas.»

Piešķirts finansējums mēnešalgu izlīdzināšanai, kas paredz arī zemākās mēnešalgas apmēra palielināšanu. Piemēram, kadeta mēnešalga palielināsies par 15 latiem — no 275 latiem uz 290 latiem. Mēnešalgas, kas pašlaik noteiktas no 320 latiem līdz 400 latiem, tiks palielinātas par 12 latiem; mēnešalgas, kas noteiktas no 401 līdz 600 latiem, tiks palielinātas par 10 latiem. Pieaugs arī citu atbildības veidu apmērs, piemēram, piemaksa par nakts darbu un atvaļinājuma pabalsts. Būtiski ir arī tas, ka piešķirts papildu finansējums virsstundu darba samaksai. Atbildības pieaugums katrai amatpersonai individuāli būs atkarīgs ne tikai no mēnešalgas pieauguma, bet arī no konkrētajai amatpersonai noteiktajām speciālajām piemaksām, nostrādāto un apmaksāto virsstundu skaita, no-

strādātā laika nakti, apgādājamo skaita un iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojuma apmēra, kā arī neapliekamā minimuma izmaiņām.

Papildu finansējums piešķirts arī veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības paaugstināšanai amatpersonām. Piemēram, paredzēta kompensācijas par veselības aprūpei izlietoto līdzekļu limita paaugstināšana par 25 latiem.

No 2014. gada sākies arī speciālo ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļu iegāde, kam nākamajā gadā atvēlēti 711 436 eiro, 2015. gadā — 2 845 744 eiro, 2016. gadā — 11 382 974 eiro, bet tālākā laika posmā — vēl 21 346 269 eiro.

Nākamā gada budžetā ielānoti līdzekļi arī arkārtas tālruņa numura 112 izsauceja atrašanās vietas informācijas sistēmas uzturēšanai — 128 652 eiro, kā arī 480 467 eiro personu, kuras cietušas no vardarbības un vajāšanas, personisko tiesību aizsardzībai.

No novembra Valsts policijā darbu sākusi atsevišķa prevencijas nodaļa

Valsts policijā (VP) sākušās strukturālas pārmaiņas, no novembra darbu sākusi atsevišķa prevencijas nodaļa, informē VP sabiedrisko attiecību nodaļa. Prevencijas vadības nodaļas misija ir iziet ārpus «noziegumu domāšanas rāmja», neveikt tikai reaģēšanas funkciju, bet uzņemties atbildību par drošas vides veidošanu visplašākajā izpratnē.

Līdz šim Valsts policijā nebija vienas struktūrvienības, kas koordinētu un metodiski vadītu preventīvos pasākumus visās jomās policijā un vienoti Latvijas mērogā. Šādas funkcijas tika īstenotas atsevišķās sfērās, kas lielākoties saistītas ar ceļu satiksmes, kā arī nepilngadīgo likumpārkāpumu un aizsardzības

jautājumiem.

Prevencijas vadības nodaļas būtiskākais uzdevums būs ieviest uz sabiedrību vērstas policijas darba metodes, lai turpmāk attīstītu un veidotu vienotu izpratni un metodiķu par preventīvo darbu valstī. Nodaļas kompetencē būs arī aktīva sadarbība ar citām policijas struktūrvienībām preventīvu aktivitāšu organizēšanā un ES finansējuma piesaistīšana, ieviešot projektus un mērķtiecīgi veicot preventīvo darbu.

Līdz šim policijā nereti dominējis kļūdainš uzskats, ka tikai iecirkņu un nepilngadīgo lietu inspektori ir atbildīgi par likumpārkāpumu novēršanu. Policijai kopumā ir jābūt ieinteresētai izzināt un risināt sa-

biedrības drošības problēmas, meklēt gan noziedzīgu nodarījumu, gan sabiedrībai aktuālu problēmu novēršanas iespējas. Tas ne tikai radīs iespēju novērst noziedzīgus nodarījumus, bet arī mazinās latentās noziedzības īpatsvaru valstī.

Reorganizācija tiek veikta visā Galvenajā policijas pārvaldē — optimizēts un sakārtots arī pārvaldes darbs ar mērķi padarīt to efektīvāku. Piemēram, ja līdz šim ceļu satiksmes jautājumi bija zem lielās prevencijas struktūras kopā ar dažādām citām jomām, tagad izveidota atsevišķa Satiksmes drošības pārvalde, kas būs liels, neatkarīgs bloks, kas strādās ar ikdienā tik aktuālajiem satiksmes jautājumiem.

Varēs efektīvāk apkarot jauno psihoaktīvo vielu izplatību

Šonedēļ, 14. novembrī, stāsies spēkā grozījumi likumā «Par narkotisko un psihotropo vielu un zaļu likumīgās aprītes kārtību», kas dos iespēju efektīvāk apkarot jauno psihoaktīvo vielu izplatību.

Līdz ar šiem grozījumiem Slimību profilakses un kontroles centrs varēs pieņemt lēmumu aizliegt vai ierobežot jauno psihoaktīvo vielu vai tās saturošu izstrādājumu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu, pārsūtīšanu vai izplatīšanu līdz 12 mēnešiem. Tas būs papildu mehānisms tā saucamo «legālo narkotiku» apkarošanai, kamēr šīs vielas nav iekļautas aizliegto vielu sarakstā.

Muitai šie likuma grozījumi dos tiesības jaunās narkotiskās vielas

neielaiet iekšējā tirgū, kas samazinās to izplatību valstī, bet policijai — atņemt precīši šo vielu negodprātīgajiem tirgotājiem. Pašlaik Saeimā izskatīšanai iesniegti grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā un Krimināllikumā, lai tiesībsardzības iestādes uzreiz varētu vērsties pret šo vielu izplatītājiem ar soda sankcijām. Slimību profilakses un kontroles centra atbildīgās amatpersonas ir solījušas jau drīzumā sagatavot pirmo lēmumu, ar kuru tiks aizliegta konkrētas vielas aprīte.

Jauno psihoaktīvo vielu izplatības apkarošana ir Valsts policijas prioritāte un pašlaik jaunās psihoaktīvās vielas ir trešās populārākās starp Latvijā izplatītajām narkotiskajām vielām. Valsts policijas Galvenās

kriminālpolicijas pārvaldes priekšnieks Andrejs Grišins informē, ka pašlaik atsavināts jau vairāk nekā 30 000 devu šo jauno psihoaktīvo vielu. Personas, kuras izplata šīs vielas, tirdzniecības vietas izziņo izglītības iestāžu tuvumā, tāpēc policija strādā pastiprinātā režīmā. Aizturētas vairākas noziedzīgas grupas.

Valsts ieņēmumu dienesta Muitas kriminālpārvaldes vadītājs Edijs Ceipe atzīst, ka šie likumdošanas grozījumi dos iespēju muitai nepieļaut jaunu psihoaktīvo vielu iekļūšanu Latvijā. Līdz šim dienestam, atrodot šīs vielas, nebija likumīga pamata tās izņemt un aizturēt, bet tagad šāda iespēja būs.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Par zādzībām no automašīnām aizturēti vairāki pusaudži

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Prevencijas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne informē, ka nesēn Ludzā un Daugavpilī tika apzagt vairākas automašīnas. Policijā ar iesniegumiem vērsušies vismaz desmit transportlīdzekļu īpašnieki. Par visiem zādzību faktiem gan Daugavpils policijas iecirknī, gan Ludzas iecirknī tika uzsākti kriminālprocesi.

Izmeklēšanas rezultātā Ludzas policijas darbinieki aizturējuši kādu 1994. gadā dzimušu rēzeknieti, kurš, pielāgojot atslēgas, paspējis apzagt, iespējams, piecas automašīnas. Jaunietis uzdarbojās diennakts tumšajā laikā un bija izvēlējis tādus transportlīdzekļus, kuri nebija aprīkoti ar signalizācijas sistēmu. Policija ir atguvusi daudzās nozagtās mantas.

Gandrīz analogiska situācija bija vērojama Daugavpilī. Policijas darbinieki, veicot izmeklēšanu uzsāktajos kriminālprocesos, aizdomās par vismaz piecu zādzību izdarīšanu aizturējuši divus 1996. gadā dzimušus pusaudžus, kuri agrāk policijas redzeslokā nebija nonākuši. Policisti noskaidrojuši, ka vienas nakts laikā jauniešiem izdevās apzagt piecas automašīnas. Arī šajā gadījumā tika atrastas praktiski visas no mašīnām izzagtās mantas, kas vēlāk atdotas to īpašniekiem.

Kriminālprocesos turpinās izmeklēšana. Personām piemēroti ar brīvības atņemšanu nesastīti drošības līdzekļi.

Rugāju novadā ceļu satiksmes negadījumā bojā gāja divi jaunieši

Policija informē, ka nakti no 2. uz 3. novembri (ap pusnakti) Rugāju novada Rugāju pagastā 1990. gadā dzimis vadītājs, braucot ar automašīnu Opel pa grantēto lauku ceļu, netika galā ar transportlīdzekļa vadību. Auto nobrauca no ceļa un avarēja upē. Negadījuma rezultātā gāja bojā automašīnas vadītājs un 1992. gadā dzimis pasažieris. Par notikušo uzsākts kriminālprocess. Policija skaidro negadījuma apstākļus.

Avārija Livānu novada Turku pagastā

Vēl kāds negadījums, kad automašīnai pie stūres bijis jauniešis, reģistrēts Livānu novadā. Turku pagastā 3. novembrī no rīta 1994. gadā dzimis jauniešis netika galā ar automašīnas BMW vadību, nobrauca no ceļa un apgāzās. Negadījumā cieta 1985. gadā dzimusi automašīnas pasažiere, kura tika nogādāta slimnīcā un nodota medicīnu aprūpei.

Daugavpilī kratīja točkas un izņēma nelegālu alkoholu un cigaretes

Policijas pārstāve A.Laizāne informē, ka, veicot izmeklēšanas un operatīvos pasākumus cīņā ar nelegālu alkohola pārdošanas vietām jeb *točkām*, nesēn Daugavpilī tika veiktas kratīšanas alkohola un cigarešu pārdošanas vietās. Tā saucamās *točkas* atradušās 18. novembra ielā (Vecstropu virzienā) — viena bijusi ierīkota dzīvoklī, otra — blakus esošajā privātmājā. Zināms, ka abas *točkas* bijušas visai bieži atmeklētas.

Kratīšana minētajās vietās tika veikta kriminālprocesa ietvaros, kas pirms kāda laika bija uzsākts pēc Krimināllikuma 221.2 (augšā) pirmās daļas «Par nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu vai pārvietošanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums». Kopumā no divām nelegālajām pārdošanas vietām policijas darbinieki atsavinājuši vairāk nekā 300 litrus nezināmas izcelsmes alkohola un 25 700 cigaretes bez Latvijas Republikas akcizes markām. Saistībā ar minēto policija pārbaudīs divas sievietes (dzimušas 1963. un 1962. gadā), kurām arī pieder minētā saimniecība.

Kriminālprocesā turpinās pirmstiesas izmeklēšanas darbības. Iepriekš minētais Krimināllikuma pants nosaka, ka par šādu noziegumu paredzēta brīvības atņemšana uz laiku līdz trim gadiem vai islaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods.

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS, REKLĀMAS

Pērk meža ipašumus, cirsmas.
Palīdzam izņemt cirsma biļeti. Stigojam. Ātra novērtēšana. Samaksa tūlītēja. 1 ha – 300-8000 Ls. Tālr. 20207208.

SIA "Latmežs" pērk visa veida ipašumus, cirsma par visaugstākām cenām. Ātra izskatīšana, samaksa darījuma dienā. Tālr. 22028592, 29777641.

Izsakām dziļu līdzjūtību Jānim Ābolam, TĒVU mūžībā pavadot. MK "Atpūta 98"

Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgas
Sirds ilgi saglabās.
Izsakām līdzjūtību Marijai Rečai, BRĀLI mūžībā pavadot. Preiļu rajona tiesas kolektīvs

Sestdien, 16. novembrī plkst. 16:00
Enģeļu ekspresis ieradīsies Preiļos -
pie Preiļu novada domes!

Palīdziet radīt brīnumu,
piepildot Latgales
bērnu sapni – dzīvot!

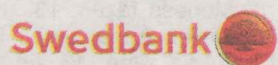

Ziedojiet iekrātās monētas, jo arī ar mazumiņu var paveikt lielas lietas.

"Enģeļi pār Latviju" labdarības pasākumā jūs priecēs Preiļu 1. pamatskolas deju kopas "Gaida" un "Dancari", Preiļu novada bērnu un jauniešu centra pop grupa "Lāsītes", Preiļu novada kultūras centra mūsdienu deju grupa "Asorti", Preiļu 2. vidusskolas mūsdienu deju grupa "Neposedi" un Vita Baļčunaite!

www.engeluekspresis.lv

Enģeļu ekspresi dāvina:

Paldies jums saka:

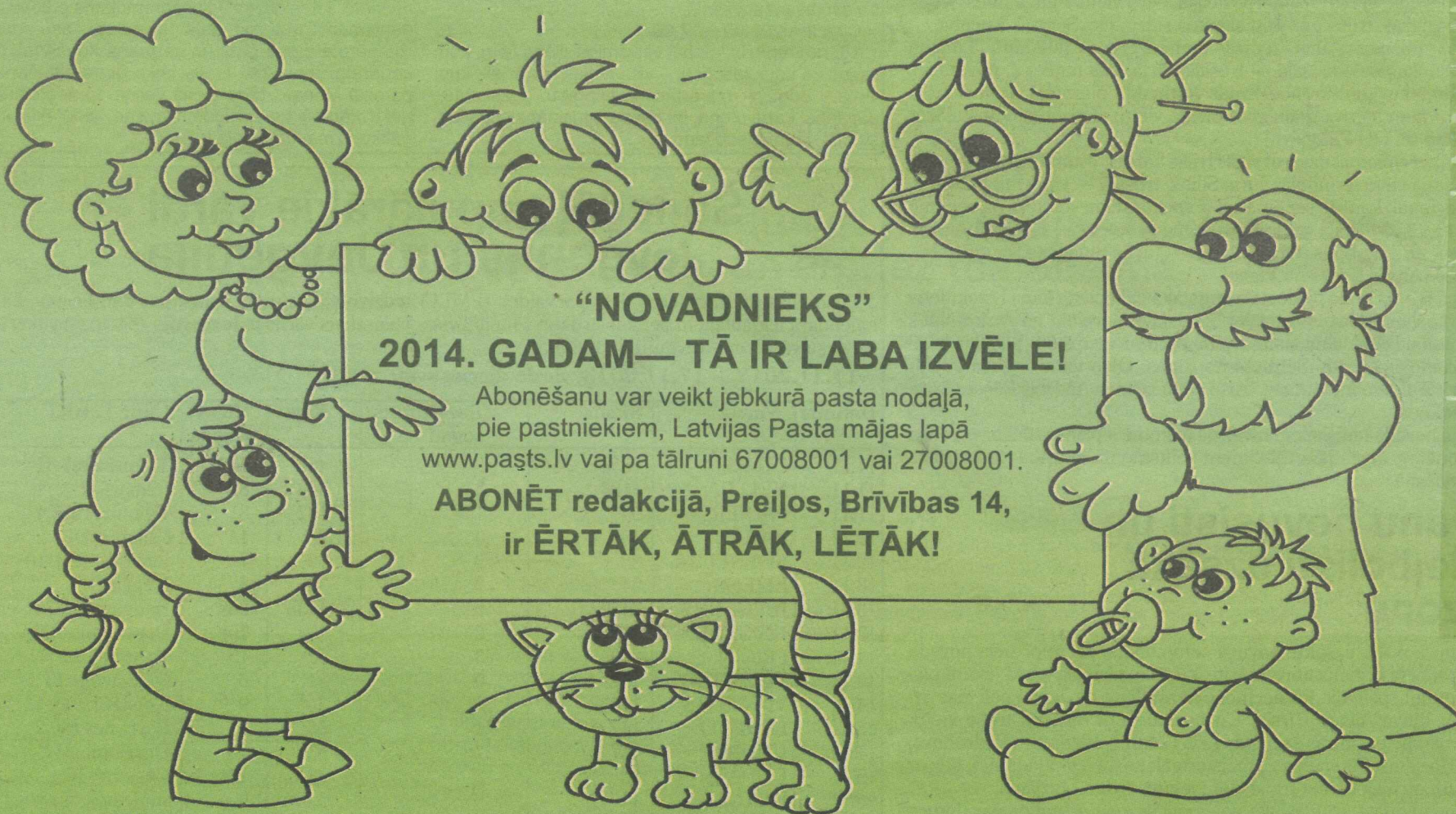

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA Lauku Miesnieks iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Svāri. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

“NOVADNIEKS”
2014. GADAM— TĀ IR LABA IZVĒLE!

Abonēšanu var veikt jebkurā pasta nodaļā,
pie pastniekiem, Latvijas Pasta mājas lapā
www.pasts.lv vai pa tālruni 67008001 vai 27008001.

ABONĒT redakcijā, Preiļos, Brīvības 14,
ir ĒRTĀK, ĀTRĀK, LĒTĀK!

Fiziskās personas, abonējot "NOVADNIEKU" redakcijā **uz visu gadu** un nevis pa mēnešiem, ietaupīs uz pasta kvišu rēķina Ls 6,00 - 8,54 EUR, kā arī saņems gada abonementu par 11 mēnešu cenu, t. i., par Ls 36,96 – 52,59 EUR, vēl ietaupot 3,36 Ls - 4,78 EUR (KOPĀ ietaupījums – Ls 9,36 – 13,32 EUR)

ABONĒT "NOVADNIEKU" uz šiem pašiem noteikumiem var arī redakcijas mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā "Abonēšana".

ACINĀM abonēt "NOVADNIEKU" redakcijā arī juridiskās personas, jo nebūs jāmaksā par abonēšanas pakalpojumiem.

“NOVADNIEKA” viena mēneša abonēšanas cena 2014. gadā:

fiziskām personām Ls 3,36 – 4,78 EUR

juridiskām personām Ls 4,25 – 6,05 EUR.

(abonēšanas pakalpojumi pastā par vienu preses izdevumu ir Ls 0,50 ar PVN.)

VISU, KAS CILVĒKAM PIEDER, RADA VIŅŠ PATS. INFORMĀCIJU VIŅŠ IEGŪST.

ATBALSTIET UN ABONĒJIET SAVU LAIKRAKSTU “NOVADNIEKS”, KURŠ IZNĀK JAU VAIRĀK NEKĀ 60 GADUS!
KATRAM ABONENTAM DĀVĀNĀ SKAISTS SIENAS PĀRLIEKAMAIS KALENDĀRS 2014. DAGAM!